

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 23 januari 2018 met nummer RvVb/A/1718/0482
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0042/A

Verzoekende partijen	1. de heer Reginald SCHREINEMACHER 2. de heer Marc SCHREINEMACHER 3. mevrouw Julie SCHREINEMACHER vertegenwoordigd door advocaat Wim MERTENS, met woonplaatskeuze op het kantoor te 3580 Beringen, Paalsesteenweg 81
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van LIMBURG
Tussenkommende partij	de heer Angelo WALRAVEN vertegenwoordigd door advocaten Koen GEELEN en Wouter MOONEN, met woonplaatskeuze op het kantoor te 3500 Hasselt, Gouverneur Roppesingel 131

I. BESTREDEN BESLISSING

Verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 28 september 2015 de vernietiging van de beslissing van verwerende partij van 17 juni 2015.

Verwerende partij heeft het administratief beroep van tussenkommende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken van 28 juni 2012 ingewilligd.

Verwerende partij heeft aan tussenkommende partij een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden verleend voor het bouwen van een woning op een perceel gelegen te 3620 Lanaken, Hexheuvelstraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie A, nummer 387S.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.
Tussenkommende partij verzoekt met een aangetekende brief van 11 mei 2016 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen. De voorzitter van de Raad laat tussenkommende partij met een beschikking van 13 juni 2016 toe in de debatten.

2.
Verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. Tussenkommende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. Verzoekende partijen dienen een wederantwoordnota in. Tussenkommende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

3.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 28 maart 2017.

Advocaat Joris GEBRUERS *loco* advocaat Wim MERTENS voert het woord voor verzoekende partijen. De heer Tom LOOSE voert het woord voor verwerende partij. Advocaat Nick PARTHOENS voert het woord voor tussenkomenende partij.

4.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscollages (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscollages (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

Tussenkomenende partij dient op 23 februari 2012 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “*het bouwen van een woning*”.

2.

Het perceel ligt volgens het gewestplan ‘Limburgs Maasland’, vastgesteld bij koninklijk besluit van 1 september 1980, in woongebied.

Het perceel ligt ook als lot 15 binnen een vergunde niet-vervallen verkaveling van 2 juni 2008, gewijzigd op 10 augustus 2009.

3.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 22 maart 2012 tot en met 21 april 2012, dienen verzoekende partijen twee bezwaarschriften in.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken adviseert op 21 mei 2012 ongunstig:

“ ...

Bepaling van het plan dat van toepassing is

Overwegende dat het perceel gelegen is binnen de verkaveling: 2007/5-480 ...

Overeenstemming met dit plan

Overwegende dat de aanvraag hiermee niet in overeenstemming is

Het openbaar onderzoek

...

Het college van burgemeester en schepenen neemt omtrent deze bezwaarschriften het volgende standpunt in:

Bezwaarschrift 1 dd. 17.04.2012

I.1 De aanvraag schendt artikel 2.2.2.2 van de voorschriften en is onuitvoerbaar - geen afwijking mogelijk

Gezien de aanpalers niet akkoord zijn met de inplanting van het poolhouse tot 1,00m op de perceelsgrens en ze hierop bezwaar hebben ingediend, kan de poolhouse niet dichterbij 1,90m ingeplant worden ten opzichte van de perceelsgrens. Derhalve kan er ook geen poolhouse op deze locatie worden vergund.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden en de poolhouse wordt geweigerd op deze locatie.

I.2. De aanvraag schendt artikel 2.1.3.1 van de verkavelingsvoorschriften geen afwijking mogelijk

De afrit naar de ondergrondse kelderruimte en lichtkoker/area die daglicht verschaft in de kelderruimten worden over bijna de volledige achtergevel in de 5,00m bouwvrije zone opgetrokken. De voorziene kelderruimte is te ruim opgevat. Een eventuele kelder kan enkel toegelaten worden binnen de voorziene bouwzone op het verkavelingsplan.

Natuurlijk daglichtinval in een kelder is niet noodzakelijk. Deze uitbreiding is dan ook te ruim opgevat.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden.

De dakoverstekten aan de woning buiten de bouwzone zijn beperkt in diepte en zijn zwevend in opbouw aan het gebouw vast. Ze leggen een architecturaal accent aan de woning. Kleine uitsprongen aan de woning zijn aanvaardbaar over een beperkte lengte zoals voor: luifels, inkom, ... voor zover ze geen storend element naar de burens en/of omgeving vormen.

De dakoversteek aan de garage bevindt zich eveneens buiten de bouwzone. Onder art. 2.2.2.2 van de verkavelingsvoorschriften wordt gesteld dat er zelfs geen uitsprongen in het volume van het bijgebouw worden toegelaten.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden. De uitsprongen aan de woning zijn te ruim opgevat en dienen tot een minimum beperkt te worden. De uitsprong aan de garage dient te worden geweigerd.

I.3. De aanvraag schendt artikel 2.1.3.3. van de verkavelingsvoorschriften - geen beperkte afwijking

Artikel 2.1.4.2 van de verkavelingsvoorschriften bepaalt dat de dakvorm hellend dient te zijn met een maximale dakhellingsgraad van 45°. Men wil hier een woning oprichten met een lessenaarsdak. Een lessenaarsdak kan als een hellend dak opgevat worden, doch deze woning heeft aan de achtergevel echter dan niet het uitzicht van 2 bouwlagen met een hellend dak. Doordat er ook nog ramen worden voorzien in het dakvolume aan de achterzijde van het lessenaarsdak heeft deze woning aan de achtergevel het uitzicht van een woning met 3 bouwlagen. Van het aantal bouwlagen kan men echter niet afwijken.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden.

I.4. De aanvraag schendt artikel 2.1.4.2. van de verkavelingsvoorschriften - geen beperkte afwijking

De dakoverstekten aan de woning buiten de bouwzone zijn beperkt in diepte en zijn zwevend in opbouw aan het gebouw vast. Ze leggen een architecturaal accent aan de woning. Kleine uitsprongen aan de woning zijn aanvaardbaar over een beperkte lengte zoals voor: luifels, inkom, ... voor zover ze geen storend element naar de burens en/of omgeving vormen.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden. De uitsprongen aan de woning zijn te ruim opgevat doch dienen echter tot een minimum beperkt te worden.

I.5. De aanvraag schendt artikel 2.2.1 van de verkavelingsvoorschriften - geen afwijking mogelijk

Wanneer er verkavelingsvoorschriften van toepassing zijn, kan men niet verwijzen naar het 'boekje' van niet vergunningsplichtige werken. De vrijstelling voor bouwaanvraag geldt enkel

als er geen BPA of verkaveling of andere voorschriften van toepassing zijn die hiermee in tegenstrijd zijn.

Gezien de aanpalers niet akkoord zijn met de inplanting van 1,00m tot de perceelsgrens en ze hierop bezwaar hebben ingediend, kan de poolhouse niet dichterbij dan 1,90m ingeplant worden ten opzichte van de perceelsgrens. Derhalve kan er ook geen poolhouse op deze locatie worden vergund.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden en de poolhouse wordt geweigerd op deze locatie.

1.6. De aanvraag schendt artikel 2.2.2.2 van de voorschriften - geen afwijking mogelijk

De dakoversteek aan de garage bevindt zich buiten de bouwzone. Onder art. 2.2.2.2 van de verkavelingsvoorschriften wordt gesteld dat er geen uitsprongen in het volume van het bijgebouw worden toegelaten.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden. De overkapping aan de garage dient te worden geweigerd.

1.7. De aanvraag schendt artikel 2.3.1. van de voorschriften - geen afwijking mogelijk

Er is een natuurlijk reliëf aanwezig op het terrein. Beperkte reliëfwijzigingen worden toegestaan, doch in de 3,00m zone tot de achterste en zijdelingse perceelsgrens mogen er geen reliëfwijzigingen worden uitgevoerd. Men zorgt hier inderdaad voor een weliswaar beperkte ophoging van het volledige terrein terwijl er in de voorschriften wordt gesteld dat hoogteverschillen bij voorkeur dienen opgevangen te worden met taluds en het regenwater alzo op eigen terrein dient te worden opgevangen.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden en een reliëfwijziging over het gehele terrein wordt in de zone van 3,00m tot de achterste en zijdelingse perceelsgrens niet toegelaten.

1.8. De aanvraag schendt artikel 2.3.2 van de voorschriften- geen afwijking mogelijk

De esdoorn is wel een inheemse soort maar geen streekeigen beplanting. In de voorschriften staat er in artikel 2.3.2 dat de aan te planten bomen moeten gebeuren uit streekeigen soorten. Indien men bomen plant dienen deze streekeigen te zijn. Een keuze kan men maken uit een lijst van streekeigen beplanting, terug te vinden via de website: www.plantvanhier.be. Ook dient men bij de beplanting te voldoen aan de plantafstand van hoogstammige bomen zoals bepaald in het Veldwetboek. Hoogstammige bomen dienen geplaatst te worden op minimaal 2,00m van de perceelsgrens en de aanplanting van een haag dient op minimaal 0,5m van de perceelsgrens te gebeuren.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden gezien de esdoorn geen streekeigen soort is. Beplanting met streekeigen materiaal en geplaatst op de juiste plantafstand van de belendende burens is wel mogelijk.

1.9. De aanvraag schendt artikel 2.3.3. van de voorschriften- geen afwijking mogelijk

Voorschriften in de verkaveling aangaande de plaatsing van een zwembad in de tuin zijn niet bepaald. Dit is een ondergrondse constructie en men kan zich hier baseren op het 'boekje' i.v.m. de vrijstellingen van stedenbouwkundige vergunningen. Deze inplanting van een zwembad tot 80m² is niet vergunningsplichtig indien het niet 1,5m boven het maaiveld uitkomt, het op minimaal 1,00m van de perceelsgrens dient te blijven en op minder dan 30m verwijderd is van de woning.

De aanleg van dit zwembad is dus eigenlijk niet vergunningsplichtig en derhalve wordt dit onderdeel van het bezwaarschrift verworpen.

Doch de inplanting van het zwembad had beter op een andere wijze gebeurd, zodanig dat het zwembad beter geïntegreerd werd in de tuin en ook de poolhouse een betere locatie krijgt en op voldoende afstand van de perceelsgrens kan worden ingeplant.

De opsomming van bijgebouwen in de tuin in art. 2.3.3 is geen limitatieve lijst, dus een poolhouse van max. 12m² in de tuin is wel mogelijk doch gezien de aanpalers niet akkoord zijn met de inplanting van 1,00m tot de perceelsgrens en ze hierop bezwaar hebben ingediend, kan de poolhouse niet dichterbij dan 1,90m ingeplant worden ten opzichte van de perceelsgrens. Derhalve kan er ook geen poolhouse op deze locatie worden vergund.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan slechts deels worden bijgetreden en de inplanting van een poolhouse op deze locatie wordt geweigerd.

I.10. De aanvraag schendt het verkavelingsplan en is onuitvoerbaar

Reeds op de driepartijenoverlegvergadering van 29.11.2011 werd er door het agentschap Ruimte en Erfgoed gesteld dat de bomen die in de verkaveling voorzien werden op openbaar domein behouden dienen te blijven. Er worden geen bomen verwijderd in functie van een bouwaanvraag. De inrit moet zodanig geplaatst worden dat de bestaande boom niet hinderlijk is voor de bereikbaarheid van het perceel.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan derhalve worden bijgetreden en de inrit dient zodanig te worden aangelegd dat de bomen op het openbaar domein behouden blijven.

...

I.12. De afrit van de kelder bevindt zich binnen de 5-meter strook

De afrit naar de ondergrondse kelderruimte en lichtkoker/area die daglicht verschaft in de kelderruimten worden over bijna de volledige achtergevel in de 5,00m bouwvrije zone opgetrokken. De voorziene kelderruimte is te ruim opgevat. Een eventuele kelder kan enkel toegelaten worden binnen de voorziene bouwzone op het verkavelingsplan.

Natuurlijk daglichtinval in een kelder is niet noodzakelijk. Deze uitbreiding is dan ook te ruim opgevat.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan derhalve worden bijgetreden.

...

I.14. De terreinbezetting ligt veel te hoog - strijdig met de goede ruimtelijke ordening (de art. 1.1.4 en 4.3.1 § 2 VCRO)

Het ingetekende bouwvolume van het gelijkvloers en verdieping is reeds maximaal gebruikt. De kelderruimten treden hier echter nog eens extra buiten de bouwzone. De voorgestelde invulling van de kelderverdieping is te ruim opgevat.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan derhalve worden bijgetreden.

I.15. De aanvraag schendt de privacy van omwonenden op kennelijk onredelijke wijze wegens inkijk - strijdig met de goede ruimtelijke ordening (de art. 1.1.4 en 4.3.1 § 2 VCRO) en artikel 8 EVRM

De ramen aan de achterzijde van de woning in de dakverdieping werden bij dit ontwerp gelegd op 2,00m hoogte, zodanig dat er geen inkijk is ten opzichte van de aanpalers, doch het uitzicht van de achtergevel is niet conform de voorschriften. Door gebruik te maken van een lessenaarsdak creëert men aan de achtergevel het uitzicht van 3 volwaardige bouwlagen. De voorschriften laten slechts twee bouwlagen met een zadeldak toe.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan derhalve worden bijgetreden.

...

Bezwaarschrift 2 dd. 19.04.2012:

Gezien de aanpalers niet akkoord zijn met de inplanting van 1,00m tot de perceelsgrens en ze hierop bezwaar hebben ingediend, kan de poolhouse niet dichterbij dan 1,90m ingeplant worden ten opzichte van de perceelsgrens. Derhalve kan er ook geen poolhouse op deze locatie worden vergund.

Gezien de aanpalers tevens niet akkoord zijn met een verhoging van de aanplanting van een haag van 2,20m i.p.v. 1,80m op de perceelsgrens kan men eveneens niet afwijken van deze haaghoogte op de perceelsgrens.

Dit onderdeel van het bezwaarschrift kan worden bijgetreden en de poolhouse wordt geweigerd en de haag op de perceelsgrens dient beperkt te blijven tot 1,80m.

...

Toetsing aan de regelgeving en de stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften

- Overwegende dat het perceel (lot 15) gelegen is binnen verkaveling 2007/5-480 ...
- Overwegende dat de voorschriften van de verkaveling dienen gevolgd te worden;
- Overwegende dat naar aanleiding van de ingediende bezwaarschriften, tijdens het openbaar onderzoek van een eerdere bouwaanvraag, er na overleg met het agentschap Ruimte en Erfgoed Limburg, deze aanvraag werd stopgezet en terug werd ingetrokken door de aanvrager;
- Overwegende dat er een nieuwe aangepaste bouwaanvraag werd ingediend;
- Overwegende dat deze bouwaanvraag echter opnieuw een aantal afwijkingen ten opzichte van de van toepassing zijnde verkavelingsvoorschriften omvat;
- Overwegende dat deze aanvraag de voorschriften van de verkaveling niet volgt maar een afwijking wenst te bekomen op:
  - Art.: 2.2.2.2:
    - °inplanting bijgebouw (poolhouse) op 1,00m ipv 1,90m
    - °uitsprong, overkapping bijgebouw (garage) buiten het bouwvolume ipv geen uitsprongen
  - Art. 2.3.2 haag van 2.2 m hoog ipv 1.80 m hoog;
  - Plan: Afrit kelder en area buiten het bouwblok op minder dan 5 m van de perceelsgrens;
- Overwegende dat de twee bezwaarschriften, die tijdens het openbaar onderzoek van 22/3/2012 t.e.m. 21/4/2012 werden ingediend, door het College van Burgemeester en Schepenen als hoofdzakelijk gegrond beschouwd kunnen worden en deels dan ook door het College van Burgemeester en Schepenen bijgetreden worden;

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

- Overwegende dat de uitbouw van de kelderruimten buiten de aangeduide bouwzone van het verkavelingsplan, de verscheidene overkappingen aan het hoofdgebouw en het bijgebouw buiten de bouwzone en vooral de gekozen dakvorm (lessenaarsdak) van de woning een te grote impact hebben op het ingediende ontwerp en het omgevingsbeeld;
- Overwegende dat er tijdens het openbaar onderzoek twee bezwaarschriften werden ingediend;
- Overwegende dat deze bezwaarschriften door het College van Burgemeester en Schepenen hoofdzakelijk als gegrond worden beschouwd en grotendeels worden bijgetreden;
- Overwegende dat door het ontworpen lessenaarsdak en meer bepaald door het plaatsen van ramen in het dakvolume achteraan, er in het achtergevelzicht, een uitzicht ontstaat van een woning met 3 volwaardige bouwlagen i.p.v. 2 bouwlagen en een hellend dak;
- Overwegende dat gezien de configuratie van het perceel, de voorgestelde inplanting van het zwembad ruimtelijk niet de beste gekozen inplanting is. Bovendien kan zonder het akkoord van de aanpalers de inplanting van een poolhouse in de tuinzone tot 1,00m van de perceelsgrens niet vergund worden;
- Overwegende dat de plaatsing van bomen op het openbaar domein deel uitmaken van de ontworpen verkaveling. De plaatsing van de bomen die in de verkaveling voorzien werden op openbaar domein dienen dan ook behouden te blijven. Er worden geen bomen verwijderd of verplaatst in functie van een bouwaanvraag. De inrit moet zodanig geplaatst worden dat de bestaande boom op het openbaar domein niet hinderlijk is voor de bereikbaarheid van het perceel;

- Overwegende dat het ingediende ontwerp harmonisch niet past in de omgeving en deze dakstijl niet past binnen de woontypologie van het bestaande straatbeeld;

...

Algemene conclusie

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen inzake goede ruimtelijke ordening.

Het voorgestelde ontwerp is niet bestaanbaar met de goede plaatselijke ordening en past niet in zijn onmiddellijke omgeving.

..."

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 7 juni 2012 ongunstig :

" ...

Ik sluit mij volledig aan bij de planologische en ruimtelijke motivering van deze aanvraag, zoals opgebouwd door het college van burgemeester en schepenen.

Bijgevolg wordt deze aanvraag ongunstig geadviseerd.

..."

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken weigert op 28 juni 2012 de stedenbouwkundige vergunning, waarbij zij haar eerder ongunstig advies van 21 mei 2012 herneemt.

4.

Tussenkomen de partij tekent tegen deze beslissing op 25 juli 2012 administratief beroep aan bij verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 17 september 2012 om het administratief beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 18 september 2012 verklaart verwerende partij het beroep op 4 oktober 2012 gegrond en verleent zij de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden:

" ...

Overwegende dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de verkavelingsvoorschriften voor wat betreft:

- *Art 2.1.3.1: afrit kelder en area respecteren niet de inplanting en het maximaal bouwvolume binnen de grafisch aangeduide bouwzone, zoals aangegeven op het verkavelingsplan;*
- *Art 2.2.2.2: de 1,15m diepe luifel aan de achtergevel van de garage is in tegenstrijd met de bepaling dat in de zone voor bijgebouwen uitsprongen in het volume niet worden toegestaan;*
- *Art 2.5.1: in de voortuin is max. 35% verharding toegelaten; het ontwerp voorziet een verharding van ca. 42%;*

Overwegende dat de deputatie van oordeel is dat de aanvraag volgens het voorgestelde ontwerp een eigentijdse woning voorziet, die verenigbaar is met de ordening van de verkaveling en met de overige omgevende bebouwing; dat de ontworpen woning in zijn volumetrie en materialisering een voldoende esthetische samenhang heeft met de reeds gerealiseerde woningen binnen deze verkaveling; dat het ontwerp een eigentijdse en kwaliteitsvolle architectuur voorziet;

Overwegende dat de voorgestelde toepassing van een lessenaarsdak het ontwerp weliswaar een volumineus voorkomen geeft, maar dat dit ter plaatse nog aanvaardbaar is rekening houdende met de bestaande omgevende bebouwing en de nog voorhanden zijnde bouwmogelijkheden;

dat in de voorschriften een dakvorm niet verplichtend wordt vastgelegd; dat een lessenaarsdak ook een hellend dak is; dat het ontwerp door zijn materiaalgebruik een onderscheiden dakvolume - met een ononderbroken rondlopende kroonlijst - voorziet; dat de hoogte van de achtergevel (10,45m) kleiner blijft dan de maximaal toegelaten nokhoogte (11m); dat de aanwezige dakramen in dit dakvolume een vensterdorpel op 2m boven het vloerpeil hebben, zodat er geen probleem van inkijk is naar het belendende perceel; dat ook inzake bezonning mogelijke hinder voor het achtergelegen lot 25 te relativeren is, omdat deze zich beperkt zal situeren in de achterliggende tuinzone en mogelijke schaduw niet of nauwelijks de op te richten woning en de onmiddellijk aansluitende buitenruimte aan achtergevel treft;

Overwegende dat de volume-uitsprong in de linkerzijgevel van het hoofdgebouw niet strijdig is met de bepalingen van art 2.1.4.2; dat uitsprongen in het hoofdvolume toegelaten zijn voor zover ze het concept niet ondermijnen (maximaal 0,80m); dat de uitsprongen enkel aanvaardbaar zijn voor beperkte balkons, luifels, inkom, ramen, ... voor zover ze architecturaal een geïntegreerd onderdeel van het hoofdgebouw vormen; dat deze uitsprong in het hoofdvolume architecturaal een geïntegreerd onderdeel van het hoofdgebouw vormt en het concept niet ondermijnt;

Overwegende dat de deputatie van oordeel is dat het ontwerp slechts in beperkte mate afwijkt van de verkavelingsvoorschriften en dat de betreffende bovenvermelde afwijkingen in toepassing van art. 4.4.1 VCRO kunnen worden toegestaan;

dat de afrit naar de kelder en de area als zodanig geen bovengrondse constructies betreffen; dat het beperkte ondergrondse werken zijn, die geen aanleiding geven tot hinder voor de aanpalende eigenaar;

dat de luifel aan de achtergevel van de garage een geïntegreerd geheel vormt met de luifel (bij de achterinkom) aan het hoofdvolume; dat op ruim 4m van de achterste perceelsgrens deze luifel geen nadeel berokkent aan de aanpalende eigenaar;

dat de verharding in de voortuin niet als overdreven kan worden beschouwd; dat buiten de inrit naar een dubbele garage de verharding tot een strikt minimum beperkt blijft;

Overwegende dat, buiten de voormelde overwegingen, in antwoord op de bezwaren bij het openbaar onderzoek, het volgende kan worden gesteld:

- dat overeenkomstig art. 2.8 van de voorschriften de maximum hoogte van de haag tegen de westelijke perceelsgrens voorzien (op het verkavelingsplan aangeduid) 2,20m bedraagt; dat een dergelijk bezwaar aan de orde kon gebracht worden bij het tot stand komen van de verkavelingsvergunning (openbaar onderzoek, beroepsprocedure); dat het bijgebouw slechts 3m hoog is; dat op een afstand van 6m achter de woning en 1m achter de 2,20m hoge haag, de hinder van daglicht verwaarloosbaar zal zijn;
- dat betreffende de evaluatie van de overige verkavelingsvoorschriften de aangevoerde argumentatie niet kan worden bijgetreden;
  1. dat de verkavelingsvoorschriften in art. 2.3.3 geen bepalingen betreffende de inplanting van bijgebouwen in de zone voor (private) tuinen bevatten; dat art. 2.2.2.2 een andere bestemmingszone betreft en ter zake niet van toepassing is;
  2. dat beperkte uitsprongen in het hoofdvolume wel toegelaten zijn (balkons, luifels, ... max. 0,80m) ... voor zover ze architecturaal een geïntegreerd onderdeel van het hoofdgebouw vormen;

3. dat een lessenaarsdak ook een hellend dak is; dat een dakvorm niet verplichtend wordt vastgelegd; dat bij besluit van de deputatie van 18 mei 2011 voor lot 9 eveneens een vergunning werd verleend voor een volume met een lessenaarsdak; dat in de zienswijze van bezwaarindiener zelfs een zadeldak geen hellend dak zou zijn, omdat ook deze dakvorm nog verticale gevelspitsen inhoudt;
4. dat de uitsprongen in het hoofdvolume niet de maximaal toegelaten grens van 0,80m overtreffen;
5. dat art. 2.2.1 niet van toepassing is voor bijgebouwen in de zone voor (private) tuinen;
6. dat de 1,15m diepe luifel aan de achtergevel van de garage inderdaad een afwijking betreft;
7. dat betreffende een mogelijke reliëfwijziging het plan niet volledig duidelijk is; dat er zoals voorliggend evenmin uit kan worden afgeleid dat er een reliëfwijziging over het gehele perceel wordt voorzien, aangezien de terreinprofielen vermelden dat het maaiveld aan te sluiten is op het oorspronkelijke nivo achteraan;
8. dat bv. een veldesdoorn (*Acer Campestre*) wel een streekeigen soort betreft; dat een dergelijke specificatie van een uitvoering in een streekeigen soort als voorwaarde bij een vergunning kan worden opgelegd; dat de inplanting van de stammen op meer dan 2m van de perceelsgrenzen is voorzien;
9. dat een poolhouse als bijgebouw wel mogelijk is in de zone voor private tuinen;
10. dat, hoewel de aanvraag een verplaatsing van de boom op openbaar domein voorstelt, dit niet in huidige aanvraag kan begrepen zijn; dat bovendien de gemeente stelt dat de plaatsing van de bomen die in de verkaveling op openbaar domein voorzien werden, dienen behouden te blijven en dat er geen bomen worden verwijderd of verplaatst in functie van een bouw aanvraag;
11. dat in de voorschriften geen kleur van gevelmaterialen is vastgelegd; dat ook op lot 19 een woning in mangaankleurige baksteen is opgetrokken;
12. dat de afrit naar de kelder inderdaad een afwijking betreft;
13. dat volgens art. 1.2 van de voorschriften de architectuur eigentijds en kwaliteitsvol moet zijn; dat huidig ontwerp hieraan voldoet;
14. dat in de zone voor private tuinen een maximale verharde oppervlakte van 40% toegelaten is; dat met een verharde oppervlakte van 235m² het toegelaten criterium van 40 % (250m²) niet overschreden wordt; dat in de voortuin wel een grotere verharding dan max. 35% is voorzien;
15. dat de privacy van omwonenden niet op kennelijk onredelijke wijze wordt geschaad, zoals blijkt uit de eerder geformuleerde overwegingen;
16. (cfr. 14);

Overwegende dat, mits het opleggen van de nodige voorwaarden, de aanvraag in overeenstemming kan gebracht worden met de verkavelingsvoorschriften en het voorgestelde ontwerp verenigbaar is met de goede plaatselijke ordening;

Overwegende dat het beroep voorwaardelijk kan worden ingewilligd; dat de stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend onder voorwaarde dat de twee op plan aangeduide bomen in een streekeigen soort worden aangeplant, bv. veldesdoorn (*Acer Campestre*);

...

5.

Tegen voormelde beslissing stellen verzoekende partijen op 27 november 2012 een vordering tot vernietiging in bij de Raad.

Met een arrest van 2 september 2014 met nummer A/2014/0613 vernietigt de Raad de beslissing van verwerende partij van 4 oktober 2012 op grond van volgende beoordeling:

“ ...

5.

De Raad oordeelt dat artikel 2.1.4.2 gelezen moet worden als een nuancering van artikel 2.1.3.1 van de verkavelingsvoorschriften, zodat ook uitsprongen in niet-bouwzones aan het hoofdvolume toegestaan zijn onder bepaalde voorwaarden, meer bepaald wanneer de uitsprongen betrekking hebben op beperkte balkons, luifels, inkom, ramen ,... die het concept van het hoofdvolume niet ondermijnen, maximaal 0,80 meter bedragen en architecturaal een geïntegreerd onderdeel zijn van het hoofdgebouw.

Met betrekking tot de volume-uitsprong aan de linkerzijgevel oordeelt de Raad dat de verwerende partij in de bestreden beslissing de voorwaarde negeert dat de uitsprong beperkt is, door alleen maar te stellen dat de uitsprong 0,80 meter niet overtreft, een geïntegreerd onderdeel is van het hoofdgebouw en het concept niet ondermijnt. Hieruit blijkt niet uit hoe de verwerende partij de uitsprong in het volume van de linkerzijgevel enerzijds als een ‘uitsprong’ beschouwt en anderzijds als ‘beperkt’.

De verwerende partij negeert daarmee de stelling van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar dat de volume-uitbouw in de linkerzijgevel geen beperkte uitsprong is (balkon, luifel), maar een structurele uitbreiding van het volume.

Bovendien blijkt uit de plannen dat de uitsprong op het eerste gezicht inderdaad eerder een volume-uitbreiding is die uitspringt, dan een beperkte uitsprong, zoals bepaald in artikel 2.1.4.2.

In haar antwoordnota beargumenteert de verwerende partij alleen haar stelling dat de verzoekende partijen verkeerdelijk menen dat artikel 2.1.4.2 niet kan toegepast worden, terwijl de tussenkomende partij stelt dat de bestreden beslissing niet alleen wel afdoende gemotiveerd is, maar ook dat het woord ‘beperkt’ in het artikel alleen in relatie tot een balkon gebruikt wordt en een ‘structurele uitbreiding’ niet onmogelijk is, omdat de in artikel 2.1.4.2 vermelde voorbeelden structurele uitbreidingen zijn.

De Raad oordeelt echter dat dit geen afbreuk doet aan de gebrekkige motivering van de bestreden beslissing.

Het is duidelijk dat zowel de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar als de verzoekende partijen het woord ‘structureel’ eerder gebruiken in de betekenis van ‘aanzienlijk’ of ‘met veel impact’, waar een balkon niet noodzakelijk onder valt, dan, zoals de tussenkomende partij, in verband met de structuur van een gebouw, waartoe een balkon wel kan behoren.

De Raad oordeelt dat alleszins niet alle balkons beperkt moeten zijn, want dan zijn andere uitsprongen onbeperkt mogelijk. Dat blijkt ook uit het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en het advies van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken, die bij de beoordeling van de bezwaren met betrekking tot de naleving van artikel 2.1.4.2 stellen dat kleine uitsprongen aan woningen aanvaardbaar zijn over een beperkte lengte zoals voor luifels, inkom, ... en dat de uitsprongen in de aanvraag, waarop de bestreden beslissing betrekking heeft, te ruim zijn opgevat en tot een minimum beperkt moeten worden.

Met betrekking tot de lichtkoker en de afrit naar de kelder langs de bijna volledige achtergevel, die allebei in de 5 meter-bouwwrije zone in de zone voor private tuinen – type A gelegen zijn, stelt de verwerende partij (anders dan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken en de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, die stellen dat deze uitbreiding, omwille van de verkavelingsvoorschriften, te ruim is en waarbij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken bijkomend stelt dat natuurlijk daglicht niet noodzakelijk is in een kelder), dat dit beperkte ondergrondse constructies zijn, die geen hinder veroorzaken voor de aanpalende eigenaar.

De Raad oordeelt dat de motivering van de bestreden beslissing, omwille van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b en §2, eerste lid, 1° en 2° VCRO en de (materiële) motiveringsplicht, niet in redelijkheid kan gelden als een afdoende en zorgvuldige beoordeling van een goede ruimtelijke ordening. Dat de lichtkoker en de toegang naar de kelder ondergronds zijn, los van de vraag of dit zo kan begrepen worden omdat ze zich niet volledig onder de grond bevinden, impliceert niet dat deze werken niet meer moeten voldoen aan de verkavelingsvoorschriften.

De afrit en lichtkoker zijn immers een onderdeel van de aanvraag. Dat deze constructies ondergronds zijn, leidt er bovendien niet toe dat ze ‘beperkt’ zijn: ze blijven ook gelegen in de bouwwrije zone en zijn dus een uitbreiding van het in principe toegestane bouwvolume.

De verwerende partij verduidelijkt in de bestreden beslissing dan ook niet in welke mate de vergunde werken ‘beperkt’ zijn, zoals bepaald in artikel 4.4.1 VCRO of 2.1.4.2 van de verkavelingsvoorschriften, hetgeen nochtans een voorwaarde is om afwijkingen op deze voorschriften toe te staan.

6.

Omwille van al hetgeen voorafgaat en de afwijkingen van de verkavelingsvoorschriften, die, zoals de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in zijn verslag stelt, betekenen dat de aanvraag ruimer is dan hetgeen deze voorschriften toelaten, en omdat de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar er ook op wijst dat de verkaveling een inbreidingsproject is met een voor de omgeving hoge woondichtheid, zodat het niet wenselijk is dat van de maxima criteria wordt afgeweken, oordeelt de Raad dat de beoordeling van deze afwijkingen in de bestreden beslissing onzorgvuldig en niet afdoende is.

Indien, zoals in casu, zowel het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lanaken als de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar bovendien concluderen dat de afwijkingen op de verkavelingsvoorschriften leiden tot een te ruime constructie met een grote impact, waardoor de aanvraag niet past in zijn omgeving, kan de verwerende partij zich niet beperken tot het summier en algemeen toetsen van elk van de mogelijke afwijkingen aan de betrokken verkavelingsvoorschriften en een goede ruimtelijke ordening, zonder het al dan niet beperkt karakter van deze afwijkingen, en het gezamenlijk gevolg hiervan voor de verenigbaarheid van de aanvraag met een goede ruimtelijke ordening in het geheel, afdoende te beoordelen.

De formele motiveringsplicht noodzaakt de verwerende partij tot het zorgvuldig en voldoende motiveren in de bestreden beslissing van haar andersluidend standpunt.

...

De Raad geeft tevens een injunctie, waarbij zij “de verwerende partij beveelt binnen drie maanden vanaf de betekening van dit arrest een nieuwe beslissing te nemen over het

administratief beroep van de tussenkomende partij". Het arrest wordt met een aangetekende brief van 16 september 2014 aan partijen betekend.

6.

In navolging van voormeld arrest wordt de administratieve procedure hernomen.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn nieuw verslag van 13 november 2014 opnieuw om het administratief beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren:

" ...

Hier volgt de beoordeling van de aanvraag zoals weergegeven in het verslag d.d. 17 september 2012 van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar ...

In haar vernietigingsarrest d.d. 2 september 2014 oordeelde de RvVb o.a. als volgt ...

Het vernietigingsarrest d.d. 2 september 2014 van de RvVb doet niets af aan de beoordeling van de aanvraag zoals weergegeven in het verslag d.d. 17 september 2012 van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

Op datum van 12 november 2014 werd de locatie bezocht waarbij werd vastgesteld dat de woning reeds werd gerealiseerd (zie foto's). Het feit dat de werken reeds werden uitgevoerd, waarmee de overheid ook voor een voldongen feit wordt geplaatst, noopt niet tot een wijziging van de beoordeling van de aanvraag door de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

De conclusie dat het voorgestelde ontwerp niet past in zijn onmiddellijke omgeving en dat de afwijkingen vanuit ruimtelijke oogpunt niet kunnen worden aangenomen, wordt samen met het verslag d.d. 17 september 2012 van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar herhaald in dit geactualiseerd verslag.

De aanvraag wordt negatief geadviseerd. Een stedenbouwkundige vergunning kan niet verleend worden.

..."

In het kader van de hoorzitting verzoeken de betrokken partijen aan verwerende partij om haar beslissing uit te stellen, gelet op de onderhandelingen om tot een vergelijk te komen. Hieromtrent wordt vervolgens klaarblijkelijk niets meer vernomen.

Na de hoorzitting van 18 november 2014 verklaart verwerende partij het beroep op 17 juni 2015 opnieuw gegrond en verleent zij wederom de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden:

" ...

Gelet op het arrest d.d. 2 september 2014 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen houdende de vernietiging van voormelde beslissing d.d. 4 oktober 2012 van de deputatie; dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen de deputatie beveelt om een nieuwe beslissing te nemen over het beroep van architect Luc Christoffels;

...

Overwegende ... dat de ordening ter plaatse nader bepaald is met een goedgekeurde verkaveling, vergund op 2 juni 2008 en gewijzigd op 10 augustus 2009; dat het perceel als lot 15 begrepen is in deze verkaveling;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 4.3.1 VCRO een vergunning kan worden verleend indien het aangevraagde verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening;

dat overeenkomstig artikel 4.4.1 VCRO in een vergunning, na een openbaar onderzoek, beperkte afwijkingen kunnen worden toegestaan op verkavelingsvoorschriften met betrekking tot perceelsafmetingen, de afmetingen en inplanting van constructies, de dakvorm en de gebruikte materialen;

...

Overwegende dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de verkavelingsvoorschriften voor wat betreft :

- artikel 2.1.3.1: afrit kelder en aera respecteren niet de inplanting en het maximaal bouwvolume binnen de grafisch aangeduide bouwzone, zoals aangegeven op het verkavelingsplan;*
- artikel 2.2.2: de 1.15m diepe luifel aan de achtergevel van de garage is in tegenstrijd met de bepaling dat in de zone voor bijgebouwen uitsprongen in het volume niet worden toegestaan;*
- artikel 2.5.1: in de voortuin is max. 35% verharding toegelaten; het ontwerp voorziet een verharding van circa 42%;*

Overwegende dat voorafgaand aan de hoorzitting, die d.d. 18 november 2014 plaatsvond, de locatie werd bezocht; dat ter plaatse werd vastgesteld dat de woning reeds werd, gerealiseerd; dat de foto's die gemaakt werden de deputatie sterken in de overtuiging dat het ontwerp verenigbaar is met zijn omgeving;

Overwegende dat de deputatie van oordeel is dat de aanvraag volgens het voorgestelde ontwerp een eigentijdse woning voorziet, die verenigbaar is met de ordening van de verkaveling en met de overige omgevende bebouwing; dat de ontworpen woning in zijn volumetrie en materialisering een voldoende esthetische samenhang heeft met de reeds gerealiseerde woningen binnen deze verkaveling; dat het ontwerp een eigentijdse en kwaliteitsvolle architectuur voorziet;

Overwegende dat de voorgestelde toepassing van een lessenaar-dak het ontwerp weliswaar een volumineus voorkomen geeft, maar dat dit ter plaatse nog aanvaardbaar is rekening houdende met de bestaande omgevende bebouwing en de nog voorhanden zijnde bouw mogelijkheden;

dat in de voorschriften een dakvorm niet verplichtend wordt vastgelegd; dat een lessenaarsdak in de bouwkundige terminologie ook een hellend dak is; dat het ontwerp door het materiaalgebruik voor het niveau boven de kroonlijst (grijze leien voor de verticale- en voor het schuine dakvlak) een te onderscheiden dakvolume -met een ononderbroken rondlopende kroonlijst- voorziet; dat de hoogte van de achtergevel (10.45m) kleiner blijft dan de maximaal toegelaten nokhoogte (11m); dat de aanwezige dakramen in dit dakvolume een vensterdorpel op 2m boven het vloerpeil hebben, zodat er geen probleem van inkijk is naar het belendende perceel; dat ook inzake bezonning mogelijke hinder voor het achtergelegen lot 25 te relativeren is, omdat deze zich beperkt zal situeren in de achterliggende tuinzone en mogelijke schaduw niet of nauwelijks de op te richten woning en de onmiddellijk aansluitende buitenruimte aan achtergevel treft;

Overwegende dat de volume-uitsprong in de linkerzijgevel van het hoofdgebouw niet strijdig is met de bepalingen van artikel 2.1.4.2 van de voorschriften; dat uitsprongen in het hoofdvolume toegelaten zijn voor zover ze het concept niet ondermijnen (maximaal 0.80m); dat de uitsprongen enkel aanvaardbaar zijn voor beperkte balkons, luifels, inkom, ramen, ... voor zover ze architecturaal een geïntegreerd onderdeel van het hoofdgebouw vormen; dat

deze uitsprong in het hoofdvolume architecturaal een geïntegreerd onderdeel van het hoofgebouw vormt en het concept niet ondermijnt;

Overwegende dat de deputatie van oordeel is dat het ontwerp slechts in beperkte mate afwijkt van de verkavelingsvoorschriften en dat de betreffende bovenvermelde afwijkingen in toepassing van art. 4.4.1 VCRO kunnen worden toegestaan;

dat de afrit naar de kelder en de aera als zodanig geen bovengrondse constructies betreffen;
dat het beperkte ondergrondse werken zijn, die geen aanleiding geven tot hinder voor de aanpalende eigenaar;

dat de luifel aan de achtergevel van de garage een geïntegreerd geheel vormt met de luifel (bij de achterinkom) aan het hoofdvolume; dat op ruim 4m van de achterste perceelsgrens deze luifel geen nadeel berokkent aan de aanpalende eigenaar;

dat de verharding in de voortuin niet als overdreven kan worden beschouwd; dat buiten de noodzakelijke inrit naar een dubbele garage de verharding tot een strikt minimum beperkt blijft;

Overwegende dat, buiten de voormelde overwegingen, in antwoord op de bezwaren bij het openbaar onderzoek het volgende kan worden gesteld :

- *dat overeenkomstig artikel 2.8 van de voorschriften de maximum hoogte van de haag tegen de westelijke perceelsgrens (op het verkavelingsplan aangeduid) 2.20m bedraagt; dat het bezwaar inzake de hoogte van de beplanting aan de orde kon gebracht worden bij het tot stand komen van de verkavelingsvergunning (openbaar onderzoek, beroepsprocedure); dat het bijgebouw slechts 3m hoog is; dat op een afstand van 6m achter de woning en op 1 m achter de 2.20m hoge haag, de hinder van daglicht verwaarloosbaar zal zijn;*
- *dat betreffende de evaluatie van het project ten opzichte van de overige verkavelingsvoorschriften de aangevoerde argumenten in het bezwaarschrift niet kunnen worden bijgetreden, meer specifiek :*
  1. *dat de verkavelingsvoorschriften in artikel 2.3.3 geen bepalingen betreffende de inplanting van bijgebouwen in de zone voor (private) tuinen bevatten; dat artikel 2.2.2 een andere bestemmingszone betreft en ter zake niet van toepassing is;*
  2. *dat beperkte uitsprongen in het hoofdvolume wel toegelaten zijn (balkons, luifels,... max. 0.80m) ... voor zover ze architecturaal een geïntegreerd onderdeel van het hoofgebouw vormen;*
  3. *dat een lessenaar-dak overeenkomstig de bouwterminologie ook een hellend dak is; dat een dakvorm niet verplichtend wordt vastgelegd; dat bij besluit van de deputatie van 18 mei 2011 voor lot 9 eveneens een vergunning werd verleend voor een volume met een lessenaar-dak; dat in de zienswijze van bezwaarindiener zelfs een zadeldak geen hellend dak zou zijn, omdat ook deze dakvorm nog verticale gevelspitsen inhoudt;*
  4. *dat de uitsprongen in het hoofdvolume niet de maximaal toegelaten grens van 0,80m overtreffen;*
  5. *dat artikel 2.2.1 niet van toepassing is voor bijgebouwen in de zone voor (private) tuinen;*
  6. *dat de 1.15m diepe luifel aan de achtergevel van de garage inderdaad een afwijking betreft; dat hiervoor op een wettelijk geldige manier van de voorschriften kan worden afgeweken;*
  7. *dat betreffende de reliëfwijziging van kwestieus bouwlot de terreinprofielen op plan vermelden dat het maaiveld op te hogen is conform de gebuur aan te sluiten is op het oorspronkelijke niveau achteraan; dat bij het plaatsbezoek werd vastgesteld dat het niveau van het maaiveld aansluit bij het niveau van het linksgelegen lot 14 en het rechtsgelegen lot 16 van de verkaveling; dat de niveaus van lot 15 van aanvrager en van*

het linksgelegen lot 14 circa 30 cm hoger liggen dan het niveau van de achtergelegen percelen aan de Delstraat; dat zich betonplaten bevinden onderaan de perceelafsluiting waarmee dit beperkt niveauverschil wordt opgevangen; dat een zelfde beperkt niveauverschil bestaat tussen lot 15 van aanvrager en het noordelijke gelegen onbebouwde lot; dat op de perceelgrens tussen deze loten een haag werd aangeplant; dat het niveauverschil beperkt blijft en geen aanleiding geeft tot hinder voor dit noordelijk gelegen perceel;

- 8. dat een veldesdoorn (Acer Campestre) wel een streekeigen soort betreft; dat een dergelijke specificatie van een uitvoering in een streekeigen soort als voorwaarde bij een vergunning kan worden opgelegd; dat de inplanting van de stammen op meer dan 2m van de perceelsgrenzen is voorzien;*
- 9. dat een poolhouse als bijgebouw wel mogelijk is in de zone voor private tuinen;*
- 10. dat, hoewel de aanvraag een verplaatsing van de boom op openbaar domein voorstelt, dit niet in huidige aanvraag kan begrepen zijn; dat bovendien de gemeente stelt dat de plaatsing van de bomen die in de verkaveling op openbaar domein voorzien werden, dienen behouden te blijven en dat er geen bomen worden verwijderd of verplaatst in functie van een bouwaanvraag;*
- 11. dat in de voorschriften geen kleur van gevelmaterialen is vastgelegd; dat ook op lot 19 een woning in mangaankleurige baksteen is opgetrokken;*
- 12. dat de afrit naar de kelder inderdaad een afwijking betreft; dat hiervoor op een wettelijk geldige manier van de voorschriften kan worden afgeweken;*
- 13. dat volgens artikel 1.2 van de voorschriften de architectuur eigentijds en kwaliteitsvol moet zijn; dat huidig ontwerp hieraan voldoet;*
- 14. dat in de zone voor private tuinen een maximale verharde oppervlakte van 40% toegelaten is; dat met een verharde oppervlakte van 235m² het toegelaten criterium van 40 % (250m²) niet overschreden wordt;
dat in de voortuin wel een grotere verharding dan max. 35% is voorzien;*
- 15. dat de privacy van omwonenden niet op kennelijk onredelijke wijze wordt geschaad, zoals blijkt uit de eerder geformuleerde overwegingen;*
- 16. (cfr. 14);*

Overwegende dat, zoals hierboven reeds vermeld, de locatie werd bezocht; dat ter plaatste werd vastgesteld dat de woning reeds werd gerealiseerd; dat, door zijn realisatie, duidelijk blijkt in hoeverre deze woning met zijn omgeving verenigbaar is;

dat deze woning ten opzichte van de andere nieuwbouwwoningen aan de Hexheuvelstraat voorkomt als een woning met een gelijkaardige verschijningsvorm; dat het in casu een woning met 2 bouwlagen met lessenaarsdak (=hellend dak) betreft waarvan het hellend deel naar de Hexheuvelstraat is gericht; dat door de deputatie, zoals hiervoor vermeld, op datum van 18 mei 2011 voor lot 9 eveneens een vergunning werd verleend voor een volume met een lessenaarsdak; dat de gerealiseerde woning inzake volume en verschijningsvorm aansluit bij de andere woningen in deze recente verkaveling, die gekenmerkt worden door een bouwtype met 2 bouwlagen onder een hellend dak; dat de woning, ten opzichte van de noordelijke gelegen percelen aan de Delstraat, voorkomt als een gebouw met drie bouwlagen; dat de noordwaarts gerichte ramen in dit dakvolume echter werden voorzien op 2 meter hoogte ten opzichte van het vloerpeil waardoor er van enig zicht vanuit deze ramen naar de noordelijk gelegen percelen geen sprake kan zijn en dus ook niet van enige privacyhinder naar deze percelen toe; dat de ruimtelijke impact van dit lessenaarsdak naar de noordelijk gelegen percelen niet groter is dan deze van een zadeldak;

Overwegende dat, mits het opleggen van de nodige voorwaarden, de aanvraag in overeenstemming kan gebracht worden met de verkavelingsvoorschriften en het voorgestelde ontwerp verenigbaar is met de goede plaatselijke ordening;

*Overwegende dat het beroep voorwaardelijk kan worden ingewilligd; dat de stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend onder voorwaarde dat de twee op plan aangeduide bomen in een streekeigen soort worden aangeplant, bv. veldesdoorn (Acer Campestre);
...”*

Dit is de bestreden beslissing.

Deze beslissing wordt per brief van 22 juni 2015 betekend aan alle betrokken partijen, met uitzondering van verzoekende partijen.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het verzoekschrift

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partijen motiveren de tijdigheid van hun beroep als volgt:

“ ...

Te dezen blijkt dat de beroepstermijn nog geen aanvang heeft genomen, zodoende dat het verzoek tot vernietiging in ieder geval tijdig is.

Eerste verzoekende partij is formeel: van in januari 2015 is hij 2 à 3 keer per week voorbij de woning van de aanvrager gewandeld of gereden, maar nooit heeft hij een aanplakking van de bestreden vergunning kunnen vaststellen.

Met een e-mailbericht van 27 augustus 2015 informeert de raadsman van verzoekende partijen bij verwerende partij naar de stand van zaken ... (stuk 15)

De bestreden beslissing wordt vervolgens met een e-mailbericht van 31 augustus 2015 overgemaakt (stuk 16).

Aangezien verzoekende partijen op geen enkel ogenblik kennis hebben genomen van een aanplakking, wordt op 1 september 2015 het volgende bericht verstuurd aan de gemeente Lanaken ... (stuk 17)

De gemeente Lanaken deelt op 2 september 2015 het volgende mee ... (stuk 18)

Als bijlage bij het bericht wordt een attest van aanplakking dd. 01.09.2015 gevoegd met de volgende inhoud ...

Het attest van aanplakking dateert dus van 1 september 2015. Van de beweerde aanplakking op 11 juli 2015 werd in juli nooit een attest opgesteld.

In dat opzicht wordt aan de gemeente Lanaken de volgende vraag voorgelegd op 9 september 2015: ... (stuk 19)

Met het volgende antwoord op 10 september 2015:

“Er werd geen vaststelling ter plaatse gedaan door een gemachtigd ambtenaar. Het attest van aanplakking werd verkregen op basis van het door de aanvrager aangeleverde bewijsmateriaal, zijnde foto's (met bijlagen).”

Conclusie: een attest waarin wordt verklaard dat de aanplakking is gebeurd, en louter is gesteund op een verklaring van eer van de aanvrager, houdt enkel een bewijs in van de verklaring van de aanvrager, maar vormt geen bewijs van het effectief plaatsvinden van de aanplakking conform artikel 4.7.23 § 4 VCRO, en kan geen, startpunt vormen voor de 45 dagen termijn.

Verzoekende partijen stellen zich bovendien de vraag hoe zij moeten weten wanneer verwerende partij haar beslissing heeft getroffen indien verwerende partij haar beslissingstermijn niet naleeft? Bovendien werden verzoekende partijen gehoord voor het bestreden besluit werd getroffen.

Het verzoek tot vernietiging is tijdig.

...”

Verzoekende partijen voegen hieraan in hun wederantwoordnota nog het volgende toe:

“ ...

Om de aanvang van de termijn van vijfenveertig dagen overeenkomstig artikel 4.8.11, § 2, 1°, b VCRO te bepalen gaan de tussenkomende en verwerende partij onterecht uit van 11.07.2015 als aanvangsdatum van de aanplakking en van 12.07.2015 als aanvang van de beroepstermijn. Zij baseren zich op de verklaring van de stedenbouwkundige ambtenaar van de gemeente Lanaken van 01.09.2015. Deze verklaring luidt als volgt ...

Deze redenering van de tussenkomende en verwerende partij gaat niet op. Zij miskennen daarmee de vaste rechtspraak van Uw Raad over het attest van aanplakking ...

Het feit dat de tussenkomende partij meent dat er ook "bewijsmateriaal" bestaat van de aanplakking in de vorm van foto's doet geen enkele afbreuk aan de geciteerde vaste rechtspraak.

In het reeds aangehaalde arrest A/2012/0396 van 3 oktober 2012 was er immers óók sprake van foto's, doch kon er op basis van de bijgebrachte foto's niet vastgesteld worden dat de aanplakking daadwerkelijk én ononderbroken heeft plaatsgevonden volgens de voorschriften

...

Enkel een volwaardig attest van aanplakking kan aldus de naleving van artikel 4.7.19, § 2, tweede lid aantonen. In casu blijkt uit stuk 18 inderdaad het tegendeel. In het attest wordt louter verklaard dat de aanplakking is gebeurd, en is louter gesteund op een verklaring van eer van de tussenkomende partij. Dit vormt dan ook géén bewijs van het effectief plaatsvinden van de aanplakking conform artikel 4.7.23, §4 VCRO en kan geen startpunt vormen voor de 45 dagen termijn.

Alleszins wordt in bijgebrachte briefwisseling erkend dat de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde niet ter plaatse zijn gegaan om vast te stellen of de aanplakking daadwerkelijk uithing (stuk 19 en 20).

Zij zouden echter, net zoals de verzoekende partij, niets hebben gezien ...

Het belang van deze vaststelling ter plaatse werd echter nogmaals expliciet benadrukt in de meest recente rechtspraak van Uw Raad (arrest van 30 augustus 2016) ...

Het beroep is derhalve tijdig.

... ”

2.

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering in haar antwoordnota als volgt:

“ ...

De verzoekende partijen leiden uit het gebrek aan vaststelling ter plaatse af dat de aanplakking van de beslissing van ons college niet correct zou verlopen zijn, waardoor de termijn om een beroep tot nietigverklaring in te stellen niet zou verstreken zijn.

Hiermee voegen de verzoekende partijen echter in strijd met het legaliteitsbeginsel een voorwaarde toe aan de bovenvermelde decretale regels. De verzoekende partijen kunnen zich echter niet in de plaats stellen van de regelgever.

Art. 4.7.23, §4 VCRO stelt weliswaar dat de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde waakt over de aanplakking, maar preciseert niet op welke wijze hij dit moet doen en stelt al zeker niet dat hij een bezoek ter plaatse moet afleggen. Ook de Vlaamse Regering heeft terzake geen bijkomende regels opgelegd.

Het is vaste rechtspraak van uw Raad dat zolang de Vlaamse Regering geen aanvullende inhoudelijke of vormelijke vereisten heeft opgelegd waaraan de aanplakking moet voldoen, er enkel rekening kan worden gehouden met artikel 4.7.19, §2 VCRO. Uit dat artikel en de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde de aanplakking attesteert en dat de eerste dag van aanplakking in het attest wordt vermeld ...

De verzoekende partijen hebben het attest niet van valsheid beticht en brengen geen enkel document aan dat aantoonde dat de aanplakking niet heeft plaatsgehad. Er worden door de verzoekende partijen geen aanwijzingen verstrekt die zouden wijzen op enige onregelmatigheid bij de aanplakking, dan wel bij de attestering van de aanplakking.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen stellen heeft de gemachtigde ambtenaar zich niet louter gebaseerd op een verklaring op eed van de verzoekende partijen maar heeft hij wel degelijk aan de hand van fotomateriaal dat bij deze verklaring gevoegd was, vastgesteld dat de aanplakking effectief heeft plaatsgevonden.

De aanwezigheid van foto's toont duidelijk aan dat de beslissing werd aangeplakt. De kennisname van deze foto's volstond door de gemachtigd ambtenaar volstond om hierover te waken.

De verzoekende partijen lijken dit ook te beseffen daar zij in punt IV van hun verzoekschrift (verzoek om getuigenverhoor) het vermoeden uiten dat de aanplakking onmiddellijk werd verwijderd door de aanvrager.

Het bewijs dat de aanplakking niet ononderbroken heeft plaatsgevonden, berust op de verzoekende partijen.

De verzoekende partijen brengen in hun verzoekschrift geen bewijselement bij waaruit dit zou blijken.

Ons college leidt uit het bovenstaande af dat de aanplakking van onze beslissing van 17 juni 2015 wel degelijk heeft plaatsgevonden vanaf 11 juli 2015 en dat de termijn voor indiening van een verzoekschrift bij uw Raad bijgevolg verstreek op 25 augustus 2015 zodat het verzoekschrift van 28 september 2015 buiten de decretale vervaltermijn van 45 dagen werd ingediend.

Het verzoekschrift is bijgevolg onontvankelijk.

...

3.

Tussenkomen de partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering in haar schriftelijke uiteenzetting als volgt:

“ ...

16. De vergunningsbeslissing van de verwerende partij van 17 juni 2015 werd volgens het attest van aanplakking vanaf 11 juli 2015 uitgehangen door de tussenkomen de partij. De aanplakking werd volgens de gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaar conform artikel 4.7.19, §2 van de VCRO uitgevoerd (stuk 1). De aanplakking is aldus op 11 juli 2015 aangevangen, waardoor de beroepstermijn op 12 juli 2015 begon te lopen. Op woensdag 26 augustus 2015 was de vervaltermijn van 45 dagen afgelopen. Het vernietigingsberoep dat eind september werd ingesteld is dan ook laattijdig.

17. De verzoekende partijen lijken er zich van bewust te zijn dat het beroep laattijdig werd ingediend. Zij halen daarom rechtspraak van Uw Raad aan waarin te lezen staat dat een attest van aanplakking enkel een bewijs van de verklaring van de aanvrager inhoudt wanneer dit attest louter gesteund is op een verklaring van eer van de aanvrager. Zij brengen in dit verband e-mailverkeer bij waaruit blijkt dat het attest van aanplakking werd verkregen op basis van het door de aanvrager aangeleverde bewijsmateriaal (stuk 20 verzoekende partijen). Zij voeren ook aan dat het attest pas op 1 september 2015 werd opgemaakt, zonder dat er in juli een attest werd opgemaakt.

18. Er bestaat echter geen verplichting om al bij aanvang van de aanplakking een attest op te vragen. Dat zou zelfs ingaan tegen het doel van de aanplakking gedurende dertig dagen. Zoals Uw Raad reeds stelde: "Het feit dat het attest pas werd opgesteld nadat de beroepstermijn verstreken was, verandert aan de discussie niets".

19. Het standpunt van de verzoekende partijen is in strijd met de heersende interpretatie in de rechtspraak en rechtsleer. De tussenkomen de partij licht dit verder toe:

➤ In arrest nr. A/2014/0634 van 16 september 2014 besliste Uw Raad inderdaad dat een verklaring op eer niet zomaar gelijk te stellen is met een attest van de gemeentelijke overheid. Zoals in casu had de aanvrager in dat arrest foto's bijgevoegd bij zijn verklaring aan de gemeente dat de aanplakking was aangevangen. Dit arrest betwist nergens de bewijswaarde van dergelijke foto's. Uw Raad nam deze foto's in dat arrest niet aan als bewijs van correcte aanplakking omdat de foto's niet voorhanden waren.

In dat arrest wordt er daarnaast besloten dat er geen bewijs is van aanplakking omdat de gemeente zich daarvoor had gebaseerd op verklaringen van de gemeente en de burge-

meester van een jaar na de beweerde aanplakking. In de huidige zaak is er geenszins sprake van vergelijkbare omstandigheden.

In het e-mailverkeer dat de verzoekende partijen in de huidige procedure bijbrengen staat duidelijk dat de foto's die bij de verklaring van de tussenkomende partij gevoegd waren, beschikbaar waren.

➤ In arrest nr. A/2013/0081 van 19 februari 2013 stelde Uw Raad ook dat een attest waarin wordt verklaard dat de aanplakking is gebeurd en dat louter is gesteund op een verklaring van eer van de aanvrager, enkel een bewijs inhoudt van de verklaring van de aanvrager. In dit arrest is er geen sprake van bijgebracht bewijsmateriaal, zoals foto's. Er was enkel een verklaring van eer. ...

➤ In arrest nr. A/2012/0396 van 3 oktober 2012 is er wel sprake van foto's. Daarover zegt Uw Raad enkel dat zij geen bewijs vormen van de datum van aanplakking, zonder meer. Uit het arrest blijkt wel dat er geen tijdsbepaling mogelijk was voor deze foto's. In de huidige procedure kan dat wel. De foto's werden immers in JPEG-formattering aan de gemeente overhandigd, uit de eigenschappen van dit bestand blijkt duidelijk dat deze op 11 juli 2015 genomen werden. De vergunning was vanaf dat moment aangeplakt.

➤ Het citaat van SMEYERS dat de verzoekende partijen aanhalen, heeft het uitdrukkelijk over het blindelings vertrouwen van de gemeente op een verklaring van eer van de aanvrager. In casu gaat het niet om een loutere verklaring op eer. Er wordt ook nergens in het dossier gezegd dat het attest van aanplakking gebaseerd is op een verklaring van eer.

In alle arresten die de verzoekende partijen aanhalen zegt het attest dat een verklaring van eer aan de basis ligt. Ook in andere arresten bevat het attest zelf uitdrukkelijk de vermelding dat het gebaseerd is op een verklaring van de aanvrager.⁶ In casu is dit niet het geval. Nergens in het administratief dossier (Uw Raad kan en mag in principe slechts acht slaan op de gegevens die zich in het administratief dossier bevinden)⁷ wordt er melding gemaakt van een verklaring van eer. En ook in het e-mailverkeer dat de verzoekende partijen bijbrengen is er enkel sprake van bewijsmateriaal.

...

20. Uit de door de verzoekende partijen aangehaalde arresten blijkt enkel dat de deputatie zich niet zonder meer op een attest van aanplakking met de loutere verklaring van eer van de aanvrager aan de basis ervan mag steunen om de ontvankelijkheid van het administratief beroep te beoordelen.

21. De aangehaalde rechtspraak is in dit opzicht niet vergelijkbaar met de situatie in casu. Uw Raad heeft immers geoordeeld dat een foto van de aanplakking in combinatie met het attest van aanplakking wel een correcte bekendmaking van de vergunning kan bewijzen. Foto's van de aanplakking kunnen wel degelijk het aanplakken van de beslissing aantonen. Uw Raad heeft in het verleden ook al op basis van andere documenten dan het attest van de gemeente de begindatum van de aanplakking bepaald, onder andere ook op basis van een verklaring van eer.

22. De verzoekende partijen stellen dat zij sinds januari 2015 een aantal keren per week een kijkje zijn komen nemen bij de woning van de tussenkomende partij. Deze bewering is de enige grond waarop de verzoekende partijen de aanplakingsdatum betwisten. In die mate dat het attest van aanplakking niet de volle bewijswaarde zou hebben die het volgens de wet toekomt, omdat het gebaseerd zou zijn op een verklaring van eer, lijkt deze bewering allerminst de nodige bewijskracht te hebben om dit attest te weerleggen.

23. De tussenkomende partij brengt feitelijke bewijzen bij, het fotomateriaal, de verklaring tot bekendmaking en het attest van aanplakking. Dit bewijsmateriaal toont de werkelijke situatie aan. Tenzij de verzoekende partijen het tegenbewijs hiervan leveren, moeten de omstandigheden die in het attest van aanplakking zijn opgenomen en het bijhorend bewijsmateriaal voor waar worden aangenomen.

Het is aan de verzoekende partijen om aan te tonen dat de aanplakking niet is gebeurd zoals ze door de gemeentelijke diensten werd geattesteerd. Zonder sluitende aanwijzingen die enige onregelmatigheid bij de aanplakking, dan wel bij de attestering ervan, aannemelijk maken, kan er niet anders worden besloten dan dat de tussenkomende partij tot aanplakking is overgegaan. Tenzij het tegendeel bewezen wordt, moet de inhoud van het attest als voor waar worden aangenomen. Bij gebrek aan enig nuttig stuk dat de waarachtigheid van het attest van aanplakking daadwerkelijk ter discussie stelt, kan enkel dit attest in aanmerking worden genomen als referentie voor de beoordeling van de tijdigheid van de voorliggende vordering.

24. De aanplakking is aldus op 11 juli 2015 aangevangen, waardoor de beroepstermijn op 12 juli 2015 begon te lopen. Op woensdag 26 augustus 2015 was de vervaltermijn van 45 dagen afgelopen. Het vernietigingsberoep dat eind september werd ingesteld is dan ook laatijdig. De tussenkomende partij vindt het opmerkelijk dat de verzoekende partijen net een dag na het vervallen van deze termijn een e-mailbericht versturen naar de verwerende partij om te informeren naar een nieuwe vergunningsbeslissing (stuk 15 van de verzoekende partijen). Als zij sinds januari 2015 het perceel van de tussenkomende partij regelmatig bezoeken, waarom hebben zij dan precies tot die datum gewacht om inlichtingen in te winnen.

Wat er ook van zij, aangezien er niet wordt aangetoond dat het attest van aanplakking gebrekkig is opgemaakt staat vast dat de bekendmaking van de beslissing op 11 juli 2015 gebeurde. Uw Raad oordeelde in het arrest nr. A/2015/0331 in dezelfde zin ...

25. Indien en slechts als Uw Raad zou oordelen dat het fotomateriaal niet volstaat om het standpunt van de verzoekende partij te ontkrachten moet er rekening worden gehouden met volgende rechtspraak van Uw Raad ...

Uw Raad kwam in dat arrest tot de geciteerde conclusie mede door het feit dat de verzoekende partij geen bewijs bijbracht van een onregelmatige aanplakking. In casu zijn de omstandigheden vergelijkbaar; de verzoekende partijen spreken enkel van een vermoeden van onregelmatige aanplakking, gebaseerd op hun wekelijkse bezoeken aan het perceel van de tussenkomende partij.

...

De tussenkomende partij leest nergens in het verzoekschrift van de verzoekende partijen dat het attest van aanplakking vals zou zijn. En zelfs moesten de verzoekende partijen dit aanvoeren, bij gebrek aan een voldoende bewijs van het tegendeel, kan Uw Raad niet anders dan vaststellen dat de voorgeschreven aanplakking in het voorliggende dossier op een regelmatige wijze werd uitgevoerd en dat het door een beëdigd ambtsdrager in de uitoefening van zijn functie afgeleverd attest niet is aangetast door valsheid.

26. De beslissing van de deputatie werd aan de tussenkomende partij bezorgd op 6 juli 2015. Uitgaande van de maximale termijn van tien dagen werd de vergunningsbeslissing ten laatste op 16 juli 2015 aangeplakt, waardoor de termijn op 17 juli 2015 begon te lopen. De termijn van 45 dagen om beroep in te dienen verviel in dat geval op 31 augustus 2015. Ook

in het geval Uw Raad zou oordelen dat het attest van aanplakking niet de ware toedracht van de omstandigheden inhoudt, is het ingediende beroep laattijdig.

27. Het beroep werd aldus hoe dan ook laattijdig ingediend. De tijdigheid van het beroep raakt de openbare orde²², het vernietigingsberoep is onontvankelijk.

...

Tussenkomen de partij voegt hieraan in haar laatste schriftelijke uiteenzetting nog het volgende toe:

“ ...

Bijkomend wenst de tussenkomen de partij nog te wijzen op het volgende:

- De verzoekende partijen betichten het attest van aanplakking nog steeds niet van enige valsheid, zodat ervan moet worden uitgegaan dat het attest de aanplakking bewijst.*
- De aanplakking is ononderbroken geweest. De verzoekende partijen brengen geen enkel bewijs bij van het tegendeel. Nochtans rust de bewijslast bij hen.*
- Nog steeds blijven de verzoekende partijen verwijzen naar rechtspraak waarbij het attest van aanplakking gebaseerd werd op een loutere verklaring van eer van de aanvrager, quod certe non in casu. Het attest van aanplakking berust op het bewijsmateriaal in de vorm van foto's.*

Ook het arrest A/2012/0396, waarnaar de verzoekende partij verwijzen, ging uit van de situatie waarin het attest louter gebaseerd was op een verklaring van eer. Inderdaad was er in dat dossier sprake van foto's, maar deze vormden niet de basis van het attest van aanplakking. Zij werden enkel bijgebracht in de procedure voor Uw Raad. Bovendien, zoals de tussenkomen de partij hoger al aanhaalde, blijkt dat er geen tijdsbepaling mogelijk was voor deze foto's. In de huidige procedure kan dat wel. (zie randnummer 10)

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Verzoekende partijen stellen in essentie dat hun verzoek tot vernietiging tijdig is, gezien hun beroepstermijn (op 28 september 2015) vooralsnog geen aanvang nam, ingevolge de ontstentenis van een regelmatige aanplakking van de mededeling van de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 4.7.23, §4, lid 1 VCRO door tussenkomen de partij als aanvrager. Zij stellen dat het attest van aanplakking van de stedenbouwkundige ambtenaar van de gemeente Lanaken van 1 september 2015, waarin wordt verklaard “*dat de aanplakking van de (bestreden beslissing) werd uitgehangen vanaf 11 juli 2015*”, en waarop verwerende partij en tussenkomen de partij zich steunen om de tijdigheid van hun verzoek tot vernietiging te betwisten, louter is gebaseerd op de verklaring op eer van tussenkomen de partij, zonder dat er door de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde een actieve controle is gebeurd van de regelmatigheid van de aanplakking, zoals vereist door artikel 4.7.23, §4, lid 2 VCRO. Zij menen dat dit attest hierdoor *in casu* geen afdoende bewijs vormt van een conforme aanplakking van de mededeling van de bestreden beslissing gedurende een termijn van 30 dagen vanaf 11 juli 2015, op basis waarvan het aanvangspunt wordt berekend van de decretale vervaltermijn van vijfenveertig dagen waarbinnen zij overeenkomstig artikel 4.8.11, §2, 1°, b) VCRO als derde belanghebbenden (uiterlijk op 25 augustus 2015) beroep dienen in te stellen bij de Raad.

2.

De kern van de discussie tussen partijen betreft het bewijs van (de datum van) de (regelmatige) aanplakking van de mededeling die te kennen geeft dat verwerende partij op 17 juni 2015 een stedenbouwkundige vergunning verleende, en de daaraan verbonden startdatum van de

(verval)termijn van vijfenveertig dagen voor verzoekende partijen om hiertegen als derde belanghebbenden beroep in te stellen bij de Raad.

Artikel 4.8.11, §2, 1° VCRO luidt (in de toepasselijke versie) als volgt:

“Art. 4.8.11, §2. De beroepen worden ingesteld binnen een vervalt termijn van vijfenveertig dagen, die ingaat als volgt :

1° wat betreft vergunningsbeslissingen :

a) hetzij de dag na de betekening, wanneer een dergelijke betekening vereist is;

b) hetzij de dag na de startdatum van de aanplakking, in alle andere gevallen;”

Het wordt niet betwist dat verwerende partij de bestreden beslissing niet eveneens betekende aan verzoekende partijen, hoewel laatstgenoemden eerder bij de Raad de vernietiging vorderden en verkregen van de eerste vergunningsbeslissing van verwerende partij van 4 oktober 2012, en hoewel zij voorafgaandelijk aan de bestreden beslissing op hun verzoek eveneens werden gehoord. Verzoekende partijen dienden beroep in te stellen binnen een vervalt termijn van vijfenveertig dagen vanaf de dag na deze van de aanplakking.

Het relevante artikel 4.7.23, §4 VCRO luidt (in de toepasselijke versie) als volgt:

“Art. 4.7.23, §4. Een mededeling die te kennen geeft dat de vergunning is verleend, wordt door de aanvrager gedurende een periode van dertig dagen aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanvrager brengt de gemeente onmiddellijk op de hoogte van de startdatum van de aanplakking. De Vlaamse Regering kan, zowel naar de inhoud als naar de vorm, aanvullende vereisten opleggen waaraan de aanplakking moet voldoen.

De gemeentesecretaris of zijn gemachtigde waakt erover dat tot aanplakking wordt overgegaan binnen een termijn van tien dagen te rekenen vanaf de datum van de ontvangst van de uitdrukkelijke beslissing of van de kennisgeving van de stilzwijgende beslissing.

De gemeentesecretaris of zijn gemachtigde levert op eenvoudig verzoek van elke belanghebbende, vermeld in artikel 4.7.21, §2, een gewaarmerkt afschrift van het attest van aanplakking af.”

De voorbereidende werken (*Parl. St. VI. P., 2008-2009, stuk 2011, nr. 1, pp. 187-188, 557*) stellen hieromtrent (inzake de reguliere vergunningsprocedure) het volgende:

“Uitgangspunt voor de berekening van de beroepstermijn voor derden-belanghebbenden

...

De bewijslast om aan te tonen dat de aanvrager aan zijn aanplakkingsplicht heeft verzaakt, berust bij de persoon die het beroep instelt. Meestal zal dat gebeuren aan de hand van middelen die een vrije bewijswaarde hebben en die dus door de deputatie moeten worden gewaardeerd, het gaat dan bvb. om getuigenverklaringen of aanwijzingen waaruit een feitelijk vermoeden kan worden afgeleid.

Het is wenselijk dat op de aanplakkingsplicht een degelijk gemeentelijk overheidstoezicht wordt geïnstalleerd.”

Het Grondwettelijk Hof overwoog daaromtrent het volgende (in arrest nr. 2011/8 dd. 27 januari 2011):

“B.13.3.3.4. Het feit dat de beroepstermijn voor vergunningsbeslissingen ingaat de dag na die van de aanplakking is ingegeven door het doel de vergunningsaanvrager zo snel mogelijk

rechtszekerheid te verschaffen, wat niet mogelijk is wanneer de aanvang van de beroepstermijn afhangt van de kennisneming van de beslissing door de verzoeker. Daarbij vermocht de decreetgever rekening te houden met het feit dat het gaat om hetzij grote projecten, waarvan genoegzaam bekend zal zijn dat de vergunning werd verleend, hetzij projecten waarvan de weerslag is beperkt tot de onmiddellijke omgeving van de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De decreetgever kon dan ook redelijkerwijs ervan uitgaan dat de aanplakking een geschikte vorm van bekendmaking is om belanghebbenden op de hoogte te brengen van het bestaan van de vergunningsbeslissing.

Bovendien dient de bevoegde burgemeester erover te waken dat tot aanplakking wordt overgegaan en attesteert de burgemeester of zijn gemachtigde de aanplakking. Het gemeentebestuur dient op eenvoudig verzoek een gewaarmerkt afschrift van dat attest af te geven ... De dag van eerste aanplakking moet uitdrukkelijk worden vermeld (Parl. St., Vlaams Parlement, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 181). Bijgevolg kan een belanghebbende weten wanneer de beroepstermijn aanvangt en wanneer die verstrijkt.

In de parlementaire voorbereiding van het decreet van 27 maart 2009 wordt eveneens gepreciseerd dat indien de aanplakking niet of niet correct geschiedt, dit «wordt [...] ' gesanctioneerd ' door middel van de beroepstermijnenregeling» ... . Hieruit dient te worden afgeleid dat in dat geval de burgemeester de aanplakking niet vermag te attesteren, zodat de beroepstermijn geen aanvang neemt.»

3.

Uit geciteerde artikelen volgt dat de VCRO voor derde belanghebbenden in beginsel één vertrekpunt voorziet van hun vervaltermijn van vijfenveertig dagen om beroep aan te tekenen bij de Raad tegen een vergunningsbeslissing van verwerende partij, met name de dag na deze van (regelmatige) aanplakking van de afgeleverde vergunning. Derhalve is (het bewijs van) de datum van (regelmatige) aanplakking cruciaal bij de beoordeling van de tijdigheid van het juridische beroep.

In zoverre verzoekende partijen als derde belanghebbenden (de datum van) de (regelmatige) aanplakking betwisten, en daarmee tevens de startdatum van hun beroepstermijn, dragen zij in beginsel de bewijslast ter zake. Zij moeten aantonen dan wel aannemelijk maken dat de aanplakking (door tussenkomende partij als aanvrager van de vergunning) niet geschiedde conform artikel 4.7.23, §4, lid 1 VCRO, dan wel niet op het tijdstip dat wordt vermeld in het attest van aanplakking conform artikel 4.7.23, §4, lid 3 VCRO. Zij dienen daartoe concrete elementen aan te voeren die -kunnen- wijzen op de ontstentenis van een (regelmatige) aanplakking, dan wel van een geldig attest van aanplakking (vanaf een bepaalde datum).

Het attest van aanplakking in de zin van artikel 4.7.23, §4, lid 3 VCRO vormt een belangrijk bewijsmiddel om (de datum van) de (regelmatige) aanplakking aan te tonen, maar betreft niet het enige mogelijke bewijsmiddel, zoals onder meer blijkt uit de vaststelling dat artikel 4.8.11, §2, 1°, b) VCRO niet expliciet verwijst naar artikel 4.7.23, §4, lid 3 VCRO. De (datum van) (regelmatige) aanplakking kan desgevallend ook worden aangetoond dan wel worden betwist met andere bewijsmiddelen, die door de Raad moeten worden geëvalueerd. Dit kan onder meer noodzakelijk zijn indien de bewijswaarde van het attest van aanplakking (en de daarin opgenomen startdatum van aanplakking) op basis van andere (bewijs)stukken in vraag wordt gesteld, doordat de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde heeft nagelaten om een geldig (en bewijskrachtig) attest van aanplakking op te maken (waardoor de rechtszekerheid in het gedrang kan komen).

4.

Verzoekende partijen betwisten (als derde belanghebbenden) dat er *in casu* vanaf 11 juli 2015 een (regelmatige) aanplakking gebeurde, zoals vermeld in het attest van aanplakking van de stedenbouwkundige ambtenaar van de gemeente Lanaken van 1 september 2015. Zij betwisten de geldigheid van dit attest, en stellen dat het attest niet geldt als bewijs van aanvang van hun beroepstermijn, gezien het louter zou zijn afgeleverd op basis van de verklaring op eer van tussenkomende partij als vergunninghouder.

Uit de stukken van het dossier blijken volgende relevante feitelijkheden inzake de aanplakking van de bestreden beslissing en de opmaak van het attest van aanplakking:

- Mededeling startdatum van aanplakking door tussenkomende partij als aanvrager:

“ ...

Ik ondergetekende Walraven Angelo, stel u op de hoogte dat op (datum) 11/07/2015 de bekendmaking van de beslissing van hoger vermelde bouwaanvraag op een vanaf het openbaar domein goed zichtbare plaats en leesbaar is uitgehangen.

Plaats van aanplakking:

*Hexheuvelstraat 13
3620 Lanaken*

Ik voeg wel/geen foto waarop de bekendmaking staat afgebeeld

...”

- Antwoord van de gemeente Lanaken (van 2 september 2015) op de vraag van verzoekende partijen (van 1 september 2015) om mee te delen wanneer de bestreden beslissing werd bekend gemaakt en om een attest van aanplakking te bezorgen:

“ ...

Betreffende het dossier Schreinemacher/Walraven:

- *werd een uitspraak gedaan bij de deputatie op 17.06.2015,*
- *werd op 06.07.2015 aan de heer Walraven een schrijven gestuurd met het bekendmaking-formulier, melding-formulier startdatum aanplakking, aanvraagformulier Attest van Aanplakking en een begeleid schrijven met meer uitleg over de te volgen procedure,*
- *ontvingen we op 11.07.2015 het meldingsformulier startdatum van aanplakking (ook foto's beschikbaar),*
- *Ontvingen we op 31.08.2015 de aanvraag tot attest van aanplakking dossier in beroep,*
- *Werd op 01.09.2015 het attest van aanplakking opgemaakt.*

...”

- Attest van aanplakking van 1 september 2015:

“ ...

De stedenbouwkundige ambtenaar van de gemeente Lanaken verklaart, dat de aanplakking van de stedenbouwkundige vergunning, nr 2012/27-11058, afgeleverd op 17/06/2015 aan Walraven Angelo, werd uitgehangen vanaf 11/07/2015 te 3620 Lanaken, Hexheuvelstraat 13.

De aanplakking werd conform art. 4.7.19 §2 van de Vlaamse Codex RO uitgevoerd.

...”

- Antwoord van de gemeente Lanaken (van 10 september 2015) op de vraag van verzoekende partijen (van 9 september 2015) of *“de stedenbouwkundige ambtenaar zélf ter plaatse is geweest om de nodige vaststellingen te doen of het attest van aanplakking werd opgemaakt op basis van de aanvraag tot attest van aanplakking”*:

“ ...

Er werd geen vaststelling ter plaatse gedaan door een gemachtigde ambtenaar.

Het attest van aanplakking werd verkregen op basis van het door de aanvrager aangeleverde bewijsmateriaal, zijnde foto's (zie bijlagen).

...”

5.

Uit voormelde stukken, waarvan de inhoud door partijen niet wordt betwist, blijkt dat de (regelmatigheid van de) aanplakking noch door de gemeentesecretaris, noch door zijn gemachtigde ter plaatse werd gecontroleerd naar aanleiding van de ontvangst van de verklaring op eer van tussenkomende partij als aanvrager dat de bekendmaking van de bestreden beslissing op 11 juli 2015 *“op een vanaf het openbaar domein goed zichtbare plaats en leesbaar is uitgehangen”*. Tevens blijkt daaruit dat het attest van aanplakking werd afgeleverd door de stedenbouwkundige ambtenaar van de gemeente, op basis van de (twee) foto's die door tussenkomende partij (als bewijs van de regelmatige aanplakking) werden gevoegd bij haar verklaring op eer dat zij als aanvrager van de vergunning overging tot aanplakking, maar die niet zijn gehecht aan het attest van aanplakking (waarin evenmin is geattesteerd dat de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde de aanplakking controleerde).

Ongeacht de discussie in hoeverre de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde (de regelmatigheid van) de aanplakking (tussen 11 juli 2015 en 11 augustus 2015) ‘ter plaatse’ dienden te controleren naar aanleiding van de ontvangst van de verklaring op eer van tussenkomende partij, dan wel vermochten om dit aan de hand van de bij de verklaring op eer gevoegde foto's te verifiëren, blijkt dat zij *in casu* (louter) aan de hand van de bij de verklaring op eer gevoegde foto's niet konden verifiëren of de mededeling dat de bestreden vergunning werd verleend (gedurende dertig dagen) duidelijk zichtbaar en leesbaar (vanaf het openbaar domein) werd aangeplakt (op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft). De (twee) door tussenkomende partij bij haar verklaring op eer bijgebrachte foto's, die nota bene enkel door verzoekende partijen als stuk worden bijgebracht en die geen deel uitmaken van het administratief dossier zoals bezorgd aan de Raad, geven geen duidelijk beeld van een regelmatige aanplakking, en zijn niet representatief. Terwijl één foto louter een close-up betreft van het bekendmakingsformulier, is de andere foto, waaruit blijkt dat er een formulier hangt ter hoogte van de garage bij de woning, uiterst vaag. Zelfs indien deze (bewijs)foto (die geen tijds- of datumaanduiding bevat) betrekking zou hebben op de mededeling dat de bestreden vergunning werd verleend, blijkt alleszins dat deze mededeling niet *“op een vanaf het openbaar domein goed zichtbare plaats en leesbaar is uitgehangen”*, zoals gesteld in de verklaring op eer. De mededeling hangt blijkens de foto immers niet ter hoogte van de openbare weg, maar ter hoogte van de garage bij de woning, op vijf meter afstand van de openbare weg. Hierdoor konden derden belanghebbenden vanop het openbaar domein alleszins niet lezen welke mededeling aldaar uithing, zoals reeds blijkt uit de onduidelijkheid van de foto, die klaarblijkelijk werd genomen vanop het openbaar domein.

Hoewel artikel 4.7.23, §4, lid 2 VCRO geen concrete vormvereisten verbindt aan de plicht van de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde om erover te waken dat (tijdig) tot aanplakking wordt overgegaan, blijkt op basis van voormelde vaststellingen dat er *in casu* niet zorgvuldig over werd gewaakt dat de mededeling dat de bestreden vergunning werd verleend door tussenkomende partij (gedurende een periode van dertig dagen) ‘regelmatig’ werd aangeplakt, terwijl dit door

verzoekende partijen wordt tegengesproken. Op basis van de samenlezing van het attest van aanplakking en de foto's die door tussenkomende partij werden gevoegd bij haar verklaring op eer dat zij als aanvrager van de vergunning overging tot aanplakking, blijkt niet afdoende dat een mededeling dat de bestreden vergunning werd verleend (vanaf 11 juli 2015) gedurende een periode van dertig dagen regelmatig werd aangeplakt. Verzoekende partijen brengen voldoende elementen aan op basis waarvan daaromtrent twijfel kan rijzen, zodat hun bewering inzake de ontstentenis van (afdoende) controle van de aanplakking die de opmaak van het attest van aanplakking voorafgaat, overtuigt. Overigens werd het attest van aanplakking van 1 september 2015 niet afgeleverd door de gemeentesecretaris, terwijl daaruit evenmin blijkt dat dit (namens de gemeentesecretaris) gebeurde door zijn gemachtigde, zoals vereist door artikel 4.7.23, §4, lid 3 VCRO.

6.

Gelet op voormelde vaststellingen wordt de stelling van verwerende partij en tussenkomende partij dat er blijkens het attest van aanplakking van 1 september 2015 vanaf 11 juli 2015 een (regelmatige) aanplakking is gebeurd, door verzoekende partijen afdoende weerlegd. De Raad oordeelt dan ook dat de beroepstermijn in artikel 4.8.11, §2, 1°, b) VCRO op het ogenblik van het indienen van het beroep door verzoekende partijen nog niet was aangevangen, ingevolge de ontstentenis van (bewijs van) regelmatige aanplakking conform artikel 4.7.23, §4 VCRO. Het verzoek tot vernietiging is tijdig.

De exceptie van laattijdigheid van verwerende partij en tussenkomende partij wordt verworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van verzoekende partijen en de betaling van het rolrecht

Uit het dossier blijkt dat de vordering regelmatig werd ingesteld en verzoekende partijen het decretaal vereiste belang hebben. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Negende middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partijen roepen de schending in van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de motivering van bestuurshandelingen, van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad met nummer A/2014/0613 van 2 september 2014, van het beginsel van het verbod van machtsoverschrijding en van het zorgvuldigheidsbeginsel, *“doordat verwerende partij op het ogenblik van het herstelbesluit niet langer over de vereiste bevoegdheid beschikte om te oordelen over de aanvraag”*.

Zij lichten het middel toe als volgt:

“In het bekende arrest nv Imbos van de Raad van State van 17 maart 2015 oordeelde de Raad van State dat de termijn die in het beschikkend gedeelte van vernietigingsarresten wordt toegekend aan verwerende partij een vervaltermijn uitmaakt.

Het vernietigingsarrest dateert van 2 september 2014. In het arrest wordt bevolen om een nieuwe beslissing te nemen binnen een termijn van 3 maanden. De deputatie slaagt er in om toch op 17 juni 2015 een nieuw herstelbesluit te treffen.

Verzoekende partijen kunnen zich niet inbeelden dat het arrest nv Imbos van 17 maart 2015 verwerende partij niet gekend was op het ogenblik van het besluit van 17 juni 2015. Kennelijk heeft verwerende partij moedwillig haar medewerking verleend aan een onwettige 'regularisatie' van de inmiddels ontstane toestand.

Op het ogenblik van het treffen van het bestreden besluit beschikte verwerende partij niet langer over de rechtens vereiste bevoegdheid. Het herstelbesluit diende te volgen binnen een termijn van 3 maanden na betekening van het eindarrest van 2 september 2014. Door toch op 17 juni 2015 een nieuw besluit te treffen schendt verwerende partij het gezag van gewijsde van het arrest nr. A/2014/0613 van 2 september 2014 en het beginsel van het verbod van machtsoverschrijding.

De besluitvorming is ook niet met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen. Iedere andere administratieve overheid in dezelfde omstandigheden geplaatst had na een eenvoudige studie van het dossier tot de conclusie gekomen dat zij niet langer bevoegd was om een vergunning te verlenen. De mogelijkheid om een herstelbesluit te treffen werd niet zorgvuldig beoordeeld.

...

Verzoekende partijen voegen hieraan in hun wederantwoordnota nog het volgende toe:

“De verwerende partij werpt eerst en vooral een exceptie van onontvankelijkheid van het middel op doordat het overschrijden van de door Uw Raad opgelegde hersteltermijn het gevolg zou zijn van de uitdrukkelijke wil van de partijen op de hoorzitting, dd. 18.11.2014 georganiseerd na het arrest van Uw Raad dd. 02.09.2014, om te pogen een onderling akkoord te bereiken.

Het belang van de verzoekende partij bij het middel zou bijgevolg aangetast zijn door de eigen houding, waardoor het middel een ongeoorloofd karakter zou hebben en onontvankelijk zou zijn.

Verwerende partij slaat hier de bal echter volledig mis.

De beslissingsbevoegdheid van de verwerende partij is immers van openbare orde. Zij kan hier niet van afwijken op vraag van partijen. Verwerende partij was bovendien niet verplicht om in te gaan op de vraag van partijen. Door dit wel te doen, en partijen op 18.11.2014 één maand tijd te verlenen voor het bereiken van een minnelijk akkoord, heeft zij zich willens en wetens niet gehouden aan de termijn die Uw Raad in het beschikkend gedeelte van het vernietigingsarrest van 2 september 2014 had opgelegd.

De verwerende partij betwist vervolgens dat de door Uw Raad opgelegde termijn van 3 maanden een vervaltermijn zou betreffen. Verwerende partij meent dat het hier slechts een ordetermijn zou betreffen, quod non.

Het arrest nv Imbos van de Raad van State van 17 maart 2015 is duidelijk en valt niet te negeren. De termijn die in het beschikkend gedeelte van vernietigingsarresten wordt toegekend aan de verwerende partij betreft een vervaltermijn. Er is geen enkele reden

voorhanden dat Uw Raad hieromtrent nog twee prejudiciële vragen zou voorleggen aan het Grondwettelijk Hof.

Te meer daar de rechtspraak van de Raad van State expliciet wordt gevolgd door Uw Raad...

De uiteindelijke besluitvorming van 17 juni 2015 is derhalve getroffen op een ogenblik dat de verwerende partij niet langer over de rechtens vereiste bevoegdheid beschikte. Het beginsel van het verbod van machtsoverschrijding is geschonden, de besluitvorming is niet met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen.

...

De tussenkomende partij tracht nog verwarring te zaaien door te stellen dat het arrest nv Imbos van de Raad van State van 17 maart 2015 werd uitgesproken in het kader van de injunctiebevoegdheid zoals bepaald in de VCRO. De rechtspraak die vaststelt dat de injunctietermijn een vervaltermijn uitmaakt die door de overschrijding ervan leidt tot machtsoverschrijding, dient volgens de tussenkomende partij genuanceerd te worden. Het zou dan ook slechts een ordetermijn betreffen.

Bovenstaande rechtspraak van de Raad van State laat echter weinig tot geen ruimte voor nuancering. Ook Uw Raad heeft deze rechtspraak inmiddels meerdere malen bevestigd.

...

2.

Verwerende partij betwist het middel in haar antwoordnota als volgt:

“ ...

De verzoekende partijen achten de vermelde bepalingen en beginselen geschonden doordat ons college op het ogenblik van het treffen van het bestreden besluit niet langer over de rechtens vereiste bevoegdheid zou beschikken, gezien de Raad van State in het arrest nv Imbos van 17 maart 2015 heeft geoordeeld dat de termijn die in het beschikkend gedeelte van vernietigingsarresten van uw Raad wordt toegekend een vervaltermijn uitmaakt.

Ons college wenst eerst en vooral een exceptie van onontvankelijkheid van het middel op te werpen. Het overschrijden van de door uw Raad bevolen hersteltermijn is immers in casu het gevolg van de uitdrukkelijke wil van de partijen op de hoorzitting, georganiseerd na het arrest van uw Raad, om te pogen een onderling akkoord te bereiken. Dit werd bevestigd in de brief die na de hoorzitting aan de verzoekende partijen werd verstuurd (zie inventaris, stuk nr. 26). Wanneer ons college vervolgens na enige tijd een brief stuurde aan de raadsleden van de betrokken partijen teneinde de stand van zaken betreffende het mogelijke vergelijk te kennen werd hier door verzoekende partijen niet op gereageerd (zie inventaris, stuk nr. 28). De raadsman van de aanvragers daarentegen meldde dat de contouren van een akkoord zich begonnen af te tekenen en verzocht om bijkomend uitstel (zie inventaris, stuk nr. 29). Ons college heeft bijgevolg nog enkele maanden de tijd gelaten aan de partijen om het resultaat van de minnelijke besprekingen te bezorgen. Gedurende deze ganse periode hebben de verzoekende partijen op geen enkele wijze de wens geuit dat ons college een einde zou maken aan de ruimte voor bespreking en een beslissing terzake zou nemen. Het belang van de verzoekende partijen bij het middel is bijgevolg aangetast door hun eigen houding terzake, waardoor het middel een ongeoorloofd karakter heeft en bijgevolg onontvankelijk is.

Indien uw Raad deze exceptie niet zou inwilligen, wenst ons college ten gronde op te merken dat het terzake alleszins niet onzorgvuldig heeft gehandeld door ingevolge de wil van de partijen op de hoorzitting, georganiseerd na het arrest van uw Raad, toe te laten dat

aan de partijen voldoende tijd zou worden gelaten om te pogen een onderling akkoord te bereiken.

Daarnaast verplicht de formele motiveringswet ons college weliswaar de inhoudelijke motieven te vermelden waarop zijn beslissing steunt, maar is het geenszins vereist dat ons college formeel motiveert omtrent het loutere tijdsverloop van de procedure. De reden waarom de behandeling van het beroep bij ons college was uitgesteld, met name de onderlinge bereidheid van partijen om in overleg tot een minnelijk akkoord te komen, was - zoals blijkt uit het administratief dossier (zie inventaris stukken nrs. 26 en 28) overigens door verzoekende partijen onbetwistbaar bekend, zodat zij hoe dan ook geen belang hebben bij het inroepen van de schending van de formele motiveringsplicht.

Wat de schending van het gezag van gewijsde betreft, moet opgemerkt worden dat het arrest nr. N2014/0613 van uw Raad ons college weliswaar een termijn van 3 maanden oplegt om een nieuwe beslissing te nemen, doch daarbij geenszins stelt dat dit een vervaltermijn betreft, zodat er geen schending voorligt van het gezag van gewijsde van dit arrest.

Wat betreft het beginsel van machtsoverschrijding, wenst ons college te benadrukken dat van dergelijke overschrijding geenszins sprake is. De vervaltermijnen, opgenomen in artikel 4.7.23, §2 VCRO, en de overeenkomstige sanctie bij niet-naleving ervan (stilzwijgende afwijzingsbeslissing) hebben betrekking op de administratieve beroepsprocedure en staan volledig los van de termijnen opgelegd door uw Raad in de jurisdictionele procedure.

Artikel 4.8.2, derde lid, zoals het gold ten tijde van het arrest van 2 september 2014 stelde het volgende:

“De Raad kan het bestuur dat de vernietigde beslissing nam, bevelen om een nieuwe beslissing te nemen, binnen de door de Raad bepaalde termijn.(...)”.

Dit artikel geeft aan de Raad een injunctiebevoegdheid om aan het bestuur een bevel te geven om binnen de door de Raad bepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen. Dit is een bevel van een administratief rechtscollege. De VCRO voorziet niet dat deze termijn een vervaltermijn zou zijn.

Indien de decreetgever geen expliciete sanctie van bevoegdheidsverlies koppelt aan een termijn is er geen sprake van een vervaltermijn maar van een ordetermijn ...

Ook in de parlementaire voorbereidingen bij het eerdere artikel 4.8.3, §1, tweede lid, dat gelijkluidend was aan het voor dit arrest van toepassing zijnde artikel 4.8.2, derde lid VCRO wordt enkel gesteld dat "de instelling en de bevoegdheidsomschrijving van het administratief rechtscollege belangrijke waarborgen insluiten opdat de uitspraken van dat college op een snelle en adequate wijze worden opgevolgd". (Pari. St. VI Par/, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 206, nr. 593). Het opleggen van een hersteltermijn wordt dus louter beschouwd als een "waarborg" zodat de uitspraken adequaat kunnen worden opgevolgd, maar dit betekent niet dat de decreetgever heeft voorzien in een vervaltermijn.

Bovendien maakt artikel 4.7.23, §2 VCRO deel uit van "HOOFDSTUK VII. Administratieve procedure" van de VCRO. Dit is een procedureregulering van de administratieve beroepsprocedure. Artikel 4.8.2, derde lid VCRO maakte op zijn beurt deel uit van "HOOFDSTUK VIII. Raad voor vergunningsbetwistingen" en is een procedureregulering van de jurisdictionele procedure.

Dit zijn twee verschillende, van elkaar te onderscheiden procedureregels. De administratieve beroepsprocedure en de jurisdictionele procedure dienen van elkaar te onderscheiden worden. Het ene artikel kan dus niet een deel van een ander artikel uit een andere procedure die een andere aard heeft, vervangen of aanvullen.

Het overschrijden van de termijn die door de Raad wordt opgelegd, kan dus niet bestraft worden met de sanctie van artikel 4.7.23, §2, tweede lid VCRO.

In zoverre uw Raad zou willen steunen op het oordeel van de Raad van State in het arrest nr. 230.559 van 17 maart 2015 dat het eerdere artikel 4.8.3, §1 VCRO zo moet geïnterpreteerd worden dat de door de Raad voor Vergunningsbetwistingen bij injunctie opgelegde beslissingstermijnen moeten worden aangemerkt als vervalttermijnen, verzoekt ons college uw Raad terzake twee prejudiciële vragen voor te leggen aan het Grondwettelijk Hof.

1. Eerste prejudiciële vraag

In toepassing van artikel 10 en 11 van de Grondwet is een gelijke behandeling van onvergelykbare gevallen verboden, tenzij daarvoor een objectieve en redelijke verantwoording bestaat.

Welnu, in de interpretatie dat de door uw Raad opgelegde termijn een vervalttermijn is, geeft artikel 4.8.2, derde lid, aanleiding tot een ongelijke behandeling van nochtans manifest vergelijkbare gevallen, terwijl een verantwoording hiervoor volledig ontbreekt.

Indien uw Raad uitspraak doet over een ingesteld beroep tot nietigverklaring kan uw Raad immers enerzijds het beroep verwerpen of anderzijds de beslissing vernietigen. In beide gevallen doet uw Raad een rechterlijke uitspraak over een beslissing van een administratieve overheid. In beide gevallen voorziet de wet ook dat tegen het arrest een cassatieberoep kan ingesteld worden bij de Raad van State. De rechtsonderhorigen die geconfronteerd zijn met een verwerpingsarrest, dan wel een vernietigingsarrest, betreffen aldus vergelijkbare categorieën.

In de interpretatie dat de door uw Raad opgelegde hersteltermijn na een vernietigingsarrest een vervalttermijn is, geeft artikel 4.8.2, derde lid, VCRO aanleiding tot een ongelijke behandeling van deze nochtans manifest vergelijkbare gevallen.

De rechtsonderhorigen geplaatst in de situatie waarin uw Raad het beroep tot nietigverklaring heeft verworpen, kunnen immers zonder meer beroep instellen bij de Raad van State teneinde het arrest van uw Raad te doen vernietigen. De rechtsonderhorigen geplaatst in de situatie waarin uw Raad een vernietigingsarrest heeft geveld, worden daarentegen geconfronteerd met een hersteltermijn voor de administratieve overheid om een nieuwe beslissing te nemen over de zaak. Op zich is dit niet noodzakelijk een probleem, voor zover de regelgeving op zich niet bepaalt dat deze hersteltermijn een vervalttermijn betreft. In voorkomend geval kan de administratieve overheid immers het resultaat van de cassatieprocedure afwachten vooraleer de zaak opnieuw op administratief niveau behandeld wordt.

In de interpretatie die de Raad van State aan het eerdere artikel 4.8.3, §1, tweede lid, VCRO - dat gelijkkluidend is aan de voor de toepassing van het arrest van uw Raad van 2 september 2014 zijnde artikel 4.8.2, derde lid, VCRO - gegeven heeft, houdt de bepaling echter in dat de hersteltermijn die aan de administratieve overheid gegeven wordt, een vervalttermijn is.

Dit betekent dat de rechtsonderhorige die tegen een vernietigingsarrest van uw Raad een cassatieberoep wil instellen bij de Raad van State - procedure waarvan de behandelingstermijn, noch de uitkomst uiteraard niet op voorhand vaststaan - noodzakelijkerwijze tevens geconfronteerd wordt met een administratieve herneming van het dossier waarbij rekening moet gehouden worden met het gezag van gewijsde van het arrest dat wordt bestreden bij de Raad van State. Dit vormt een manifest ongelijke behandeling met de rechtsonderhorige die geconfronteerd is met een verwerpingsarrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, die hiermee niet geconfronteerd wordt bij het instellen van zijn cassatieberoep.

Niet alleen is dit dus een ongelijke behandeling van nochtans manifest vergelijkbare gevallen, er is ook geen objectieve en redelijke verantwoording voor.

Indien de verantwoording erin zou bestaan, zoals de Raad van State meent af te leiden uit de memorie van toelichting bij de VCRO, dat een transparante en goede rechtsorde moet worden bevorderd, moet worden vastgesteld dat zulks in redelijkheid niet het gevolg is van de ongelijke behandeling.

Integendeel, de transparantie en de goede rechtsorde worden op deze wijze verstoord, in het bijzonder in de mate dat er nog vooraleer er een uitspraak is in de cassatieprocedure, een nieuwe administratieve beslissing kan voorliggen die hiermee in strijd is, en al dan niet definitief geworden is.

Zo uw Raad overweegt om de interpretatie die de Raad van State in zijn arrest nr. 230.559 van 17 maart 2015 aan het vroegere artikel 4.8.3, §1 VCRO gaf, ook toe te passen in huidige procedure, verzoekt ons college uw Raad dus volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"Schendt het gewezen artikel 4.8.2, derde lid VCRO, in zoverre hieraan de interpretatie wordt gegeven die de Raad van State in zijn arrest van 17 maart 2015 met nummer 230.559 betreffende de eerdere gelijkkluidende bepaling 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, gaf, met name dat de bij injunctie van de Raad voor Vergunningsbetwistingen aan een bestuur opgelegde termijn voor het nemen van een nieuwe beslissing een vervaltermijn is, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in de mate dat deze bepaling, aldus geïnterpreteerd, tot gevolg heeft dat er een ongelijke behandeling plaatsvindt tussen de rechtsonderhorigen die geconfronteerd worden met een verwerpingsarrest en zij die geconfronteerd worden met een vernietigingsarrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, in de mate dat deze laatste categorie lopende de jurisdictionele behandeling in cassatie bij de Raad van State geconfronteerd wordt met een vervaltermijn voor de administratieve herbehandeling van het dossier, terwijl hiervoor geen redelijke en objectieve verantwoording bestaat, en dat integendeel de transparantie en de goede rechtsorde op deze wijze worden verstoord, in het bijzonder in de mate dat er nog vooraleer er een uitspraak is in de cassatieprocedure, een nieuwe administratieve beslissing kan voorliggen die hiermee in strijd is, en al dan niet definitief geworden is"?

2. Tweede prejudiciële vraag

In toepassing van artikel 10 en 11 van de Grondwet is ook een gelijke behandeling van onvergelijkbare gevallen verboden, tenzij daarvoor een objectieve en redelijke verantwoording bestaat ...

Welnu, in de interpretatie dat de door uw Raad opgelegde termijn een vervaltermijn is, geeft artikel 4.8.2, derde lid, ook aanleiding tot een gelijke behandeling van nochtans manifest

onvergelijkbare gevallen, terwijl een verantwoording hiervoor volledig ontbreekt, eerder integendeel zelfs.

Immers is het zo dat er in wezen sprake is van 2 fundamenteel verschillende categorieën, met name de categorie van personen die een administratief beroep hebben ingediend bij de deputatie en de categorie van personen die zich in de situatie bevinden waarbij de deputatie een nieuwe herstelbeslissing moet nemen na een vernietiging van een besluit door de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Hoewel beide categorieën van personen zich in een lopende procedure bevinden waarbij zij antwoord afwachten van de deputatie omtrent het administratief beroep, ligt het onderscheid in het feit dat de tweede categorie zich bevindt in een situatie waarbij zij dient te wachten op een beslissing van de deputatie ingevolge een gerechtelijk bevel van een administratief rechtscollege.

De situaties van beide categorieën kunnen dan ook niet met elkaar vergeleken worden, aangezien een beslissing in het kader van een administratieve beroepsprocedure van een andere aard is dan een beslissing naar aanleiding van een geschil dat eerder voor een administratief rechtscollege is gebracht.

Er is geen, althans geen relevante, gelijkenis tussen de situatie van de personen die zich in de situatie geplaatst zien dat de deputatie zich een eerste maal over een beroep dat tegen een hen verleende vergunning werd ingesteld moet uitspreken, en zij die zich in de situatie geplaatst zien dat de deputatie zich na een vernietigingsarrest een tweede maal over dit administratief beroep moet uitspreken. Er is daarentegen een wezenlijk onderscheid tussen de situatie waarbinnen het bestuur, ingevolge een gerechtelijk bevel, een nieuwe beslissing moet nemen hetgeen kadert in een voor een administratief rechtscollege aangebracht geschil en de administratieve procedure voor de toekenning van de vergunning.

Een manifest juridisch onderscheid tussen beide situaties bestaat erin dat na een uitspraak van uw Raad cassatieberoep kan aangetekend worden bij de Raad van State. Voor dergelijke cassatie-uitspraak is geen termijn voorzien. Het is dus evident dat, wanneer er tegen het arrest van uw Raad een cassatieberoep wordt aangetekend, de herbehandeling van het administratief beroep hierdoor juridisch geïmpacteerd is, hetgeen geenszins een vergelijkbare toestand uitmaakt met de situatie van het gewone administratief beroep.

Een ander onderscheid is dat zowel de vergunningverlenende overheid als de partijen geconfronteerd zijn met het gezag van gewijsde van een vernietigingsarrest. In hoofde van de vergunningverlenende overheid impliceert dit een bijkomende verstrengde zorgvuldigheids- en motiveringsplicht. In hoofde van de betrokken partijen noopt dit er hen toe te onderzoeken in welke mate aan de uitspraak kan of moet worden tegemoetgekomen, bijvoorbeeld door een beperkte planaanpassing.

Dit blijkt bijvoorbeeld ook in voorliggend dossier, waar ingevolge de wil van de partijen op de hoorzitting, georganiseerd na het arrest van uw Raad, werd afgesproken dat aan de partijen voldoende tijd zou worden gelaten om te proberen een onderling akkoord te bereiken.

Voor de gelijke behandeling van deze onvergelijkbare gevallen bestaat ook geen redelijke en objectieve verantwoording.

Indien de verantwoording erin zou bestaan, zoals de Raad van State meent af te leiden uit de memorie van toelichting bij de VCRO, dat een transparante en goede rechtsorde moet

worden bevorderd, moet worden vastgesteld dat zulks in redelijkheid niet het gevolg is de vermelde regeling.

Immers, indien de buiten de door uw Raad bepaalde hersteltermijn genomen beslissing vernietigd wordt, verbindt uw Raad hieraan het gevolg dat er sprake is van een impliciete afwijzing van het beroep en dat deze impliciete beslissing moet bekendgemaakt worden, waarna deze impliciete beslissing kan aangevochten worden voor uw Raad (zie RvVb A/2015/0472 van 11 augustus 2015, Rutten). Bij vernietiging van dergelijke stilzwijgende beslissing kan uw Raad vervolgens aan de deputatie alsnog opnieuw een hersteltermijn bevelen om een nieuwe beslissing te nemen.

Dergelijke carrousel van beslissingen en rechtelijke uitspraken draagt geenszins bij tot het beoogde doel en is ook geenszins een proportionele maatregel.

Ook gaat deze regeling eraan voorbij dat tegen een arrest van uw Raad nog cassatieberoep kan ingesteld worden bij de Raad van State. Door de bij de injunctie opgelegde termijn als vervaltermijn te beschouwen, komt de regelgever ook aldus een goede en transparante rechtsorde niet tegemoet gezien de deputatie aldus verplicht wordt om opnieuw uitspraak over de vergunningsaanvraag te doen vooraleer de Raad van State zich over het cassatieberoep heeft uitgesproken.

Dit leidt er mogelijk toe dat uw Raad zich - in geval van cassatie door de Raad van State - terug moet uitspreken over een beslissing van de deputatie, terwijl diezelfde deputatie ingevolge de vervaltermijn van de gerechtelijke injunctie ondertussen opnieuw een andere beslissing heeft genomen.

Terzake is de maatregel, opgenomen in het artikel 38 van het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, bijvoorbeeld een veel pertinenter en efficiënter middel. Dit artikel biedt met name de mogelijkheid om een dwangsom op te leggen aan de overheid zolang zij niet voldoet aan het bevel om een nieuwe beslissing te nemen. Het gewezen artikel 4.8.3, § 1, tweede lid VCRO (nu vervangen door artikel 37 van het vermelde decreet), zoals geïnterpreteerd als vervaltermijn door de Raad van State, zorgt er echter voor dat bij overschrijding van de bij injunctie opgelegde termijn, de stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep volgt, waardoor niet langer voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden opdat een dwangsom kan worden opgelegd wegens het overschrijden van de termijn om een nieuwe beslissing te nemen ...

Het principe van de vervaltermijn, toegepast op de termijn opgelegd bij injunctie van uw Raad om een nieuwe beslissing te nemen, leidt er toe dat een geschil dat zich reeds in een (post-)jurisdictionele fase bevindt, nodeloos wordt verzwaard met een carrousel van administratieve en gerechtelijke uitspraken die de transparante en goede rechtsorde alsook de rechtszekerheid niet ten goede komen ...

Gelet op bovenvermelde redenen wordt aan uw Raad gevraagd aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag te stellen:

"Schendt het gewezen artikel 4.8.2, derde lid VCRO, in zoverre hieraan de interpretatie wordt gegeven die de Raad van State in zijn arrest van 17 maart 2015 met nummer 230.559 betreffende de eerdere gelijkkluidende bepaling 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, gaf, met name dat dat de bij injunctie van de Raad voor Vergunningsbetwistingen aan een bestuur opgelegde termijn voor het nemen van een nieuwe beslissing een vervaltermijn is, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in de mate dat 2 ongelijke categorieën

rechtsonderhorigen, met name diegenen die zich voor de eerste maal bevinden in een procedure van administratief beroep en diegenen die zich bevinden in een hernomen administratief beroep na een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, gelijk behandeld worden terwijl daar geen redelijke en objectieve verantwoording voor bestaat en meer bepaald de doelstelling van transparante en goede rechtsorde niet bereikt wordt, in het bijzonder gezien deze interpretatie geen rekening houdt met de verschillende situatie voor de betrokken partijen na een vernietigingsarrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, onder meer ingevolge het gezag van gewijsde hiervan en gelet op het mogelijk cassatieberoep hiertegen, daarbij rekening houdende met het feit dat de overschrijding van de hersteltermijn tot een stilzwijgende beslissing leidt, die opnieuw voor vernietiging vatbaar is, waarna de Raad voor Vergunningsbetwistingen alsnog een nieuwe hersteltermijn kan opleggen?"

...

3.

Tussenkommende partij betwist het middel in haar schriftelijke uiteenzetting als volgt:

"...

151. In het arrest van 2 september 2014 legde Uw Raad de termijn voor de herstelbeslissing van de verwerende partij vast op 3 maanden vanaf de betekening van het arrest.

De bestreden beslissing kwam echter pas tussen op 17 juni 2015.

152. Volgens de uitspraak in het arrest nv Imbos van de Raad van State, die nadien werd gevolgd door Uw Raad, zou deze termijnoverschrijding moeten nopen tot de vaststelling dat de verwerende partij haar mogelijkheid om een beslissing te nemen aan zich voorbij heeft laten gaan.

153. Echter, de Raad van State heeft zich in het voormeld cassatie-arrest uitgesproken in het kader van de injunctiebevoegdheid zoals bepaald in de VCRO. Volgens DENYS kan er twijfel over bestaan of deze rechtspraak zomaar kan toegepast worden op de injunctiebevoegdheid in het DBRC-decreet, omdat artikel 38 van dit decreet een dwangsom mogelijk maakt wanneer de Deputatie nalaat te beslissen. De toepassing van de rechtspraak van de vervaltermijn zou de bepaling inzake de dwangsom onwerkzaam maken. De dwangsom kan volgens artikel 38 DBRC-Decreet verzocht worden bij Uw Raad wanneer de Deputatie nalaat een bevel overeenkomstig artikel 37 DBRC-Decreet te voldoen en dus bijvoorbeeld niet beslist binnen de injunctietermijn. Dit verzoek is pas mogelijk na een ingebrekestelling aan de Deputatie en het uitblijven van een herstelbeslissing gedurende drie maanden na de betekening van het vernietigingsarrest. Wat voor zin heeft het een dwangsom op te leggen als er een maand na het uitspreken van deze dwangsom helemaal geen beslissing meer kan worden genomen. Wanneer de injunctietermijn als vervaltermijn moet worden opgevat, volgt bij het overschrijden van de termijn die aan de Deputatie werd toegekend om een herstelbeslissing te nemen, de stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep, waardoor niet langer aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 38 tot het opleggen van een dwangsom wegens het overschrijden van de termijn om een nieuwe beslissing te nemen is voldaan. Ook MAES deelt deze mening.

De rechtspraak die vaststelt dat de injunctietermijn een vervaltermijn uitmaakt die door de overschrijding ervan leidt tot machtsoverschrijding, dient aldus genuanceerd te worden. De uitspraak van de Raad van State moet geplaatst worden in het kader van de wetgeving die in dat arrest getoetst werd. Het wettelijk kader is sindsdien veranderd, Uw Raad kan niet

zonder meer de lijn doortrekken wanneer dit ingaat tegen de geest van de veranderde wetgeving, door de nieuwe mogelijkheid van een dwangsom volstrekt onwerkbaar te maken.

154. Bovendien meent de tussenkomende partij dat er nog een reden is om het karakter van vervaltermijn van de injunctietermijn opgelegd door Uw Raad in twijfel te trekken. Zowel bij de oude regeling in de VCRO als voor de nieuwe regeling van de injunctiebevoegdheid in het DBRC-Decreet (artikel 37) is het zo dat de wettekst nergens de straf van verval voorschrijft op het overschrijden van de termijn opgelegd door de Raad op grond van zijn injunctiebevoegdheid.

Om te bepalen of een termijn een vervaltermijn of een termijn van orde is, moet worden gelet op de expliciete of impliciete wil van de normsteller. Deze wil kan blijken uit het doel en de formulering van de termijnstelling. Indien er geen aanduidingen zijn over de wil van de normsteller en, zoals te dezen het geval is, aan het verstrijken van de termijn geen gevolgen zijn verbonden, is de termijn te beschouwen als een termijn van orde.

Termijnen van orde zijn termijnen waarbinnen de overheid een bepaalde bevoegdheid moet uitoefenen maar waaraan de norm geen bevoegdheidsverlies heeft verbonden wanneer de overheid de termijn overschrijdt. De redelijke termijnheis zorgt er wel voor dat de overheid de uitoefening van haar bevoegdheid niet onbeperkt kan uitstellen in de tijd. Slechts wanneer de wetgever een termijn bepaalt waarbinnen een overheid een bepaalde beslissing moet nemen, waarbij het overschrijden van de termijn bevoegdheidsverlies met zich mee brengt, is er sprake van een vervaltermijn.

154. De betreffende bepalingen (eerst artikel 4.8.3, §1, tweede lid en artikel 4.8.2, derde lid VCRO en artikel 37 DBRC-Decreet) maken nergens gewag van een bevoegdheidsverlies voor het bestuur bij het overschrijden van de termijn:

...

Er wordt bovendien in de VCRO, in het DBRC-Decreet, in de Procedurebesluiten en in de memorie van toelichting bij het aanpassings- en aanvullingsdecreet van 27 maart 2009 dat geleid heeft tot de VCRO, steeds expliciet melding gemaakt van de term 'vervaltermijn' wanneer de normsteller een vervaltermijn beoogde in te stellen. Aangezien dit bij de artikelen betreffende de injunctietermijn niet het geval is, beoogde de decreetgever een termijn van orde in te stellen.

156. De uitspraak van de Raad van State in het arrest nv Imbos kan dus niet zonder meer gevolgd worden, zeker gelet op de veranderde procedureregels waaronder de mogelijkheid van het opleggen van een dwangsom na een verzoek dat slechts ontvankelijk is vanaf drie maanden na de betekening van het vernietigingsarrest waarin de injunctietermijn wordt opgelegd.

157. Het middel is ongegrond.

158. Mocht Uw Raad een andere mening zijn toegedaan omtrent de aard van de injunctietermijn, vraagt de tussenkomende partij om volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen:

"Schenden de artikelen 4.7.23 van de Vlaamse Codex ruimtelijke ordening en artikel 37 van het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges, in de interpretatie dat de termijn die de Raad voor Vergunningsbetwistingen in voorkomend geval met toepassing van artikel 37 van het Decreet van 4 april 2014 bij een vernietiging oplegt aan het bestuur dat de vernietigde beslissing nam, een vervaltermijn is, en dat het overschrijden van die termijn tot gevolg

heeft dat het beroep wordt geacht te zijn verworpen, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat deze artikelen de ongelijke gevallen van personen die zich in de situatie geplaatst zien dat de Deputatie zich een eerste maal over een beroep dat tegen een hen verleende vergunning werd ingesteld moet uitspreken, en zij die zich in de situatie geplaatst zien dat de Deputatie zich na een vernietigingsarrest een tweede maal over dit beroep moet uitspreken, gelijk behandelen door beiden een vaste termijn te bieden waarbinnen een beroep moet worden afgehandeld."

...

Tussenkomende partij voegt hieraan in haar laatste schriftelijke uiteenzetting nog het volgende toe:

"244. De rechtspraak waarnaar de verzoekende partijen verwijzen, heeft geen betrekking op de wetgeving zoals die gewijzigd is sedert het arrest nv Imbos. Deze rechtspraak kan met andere woorden niet toegepast worden, gelet op het feit dat ondertussen artikel 38 DBRC-decreet tot stand is gekomen. Het valt op dat de verzoekende partijen hieromtrent geen enkel verweer voeren.

245. Evenmin lijken de verzoekende partijen bezwaar te hebben tegen het stellen van de prejudiciële vragen van de verwerende en tussenkomende partij aan het Grondwettelijk Hof.

246. Het middel is ongegrond, minstens moet de gesuggereerde prejudiciële vraag worden voorgelegd aan het Grondwettelijk Hof."

Beoordeling door de Raad

1.

Verzoekende partijen stellen in essentie dat verwerende partij op het ogenblik van de bestreden beslissing niet langer bevoegd was om een nieuwe (herstel)beslissing te nemen omtrent het administratief beroep van tussenkomende partij van 25 juli 2012. Zij stellen dat de in het vernietigingsarrest van de Raad met nummer A/2014/0613 van 2 september 2014 aan verwerende partij opgelegde injunctietermijn van drie maanden om een nieuwe (herstel)beslissing te nemen een vervaltermijn betreft, die op 17 juni 2015 reeds was verlopen.

2.

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het middel. Zij merkt op dat de door de Raad in zijn arrest bevolen termijn om een nieuwe (herstel)beslissing te nemen *in casu* enkel werd overschreden ingevolge de uitdrukkelijke vraag van verzoekende partijen en tussenkomende partij in het kader van de hoorzitting van 18 november 2014 om de (herstel)beslissing uit te stellen, gelet op de onderhandelingen die partijen op dat ogenblik voerden. Zij stelt dat zij zorgvuldig handelde door partijen een redelijke termijn te geven om te pogen een akkoord te bereiken, en dat verzoekende partijen in tussentijd nooit verzochten om een (herstel)beslissing te nemen. Zij meent dat de houding van verzoekende partijen terloops de procedure tot gevolg heeft dat zij geen belang meer hebben bij het middel, dat een ongeoorloofd karakter heeft.

De vraag in hoeverre de bestreden beslissing al dan niet werd genomen binnen de vervaltermijn waarover verwerende partij hiervoor beschikte, heeft betrekking op de temporele bevoegdheid van verwerende partij om een beslissing te nemen omtrent het ingestelde administratief beroep. Deze vraag raakt de openbare orde en moet desnoods ambtshalve worden onderzocht. Verzoekende partijen hebben dan ook belang bij het middel, gezien de Raad de miskennis door de vergunningverlenende overheid van haar bevoegdheid desgevallend ambtshalve moet opwerpen. De gebeurlijke vaststelling dat verwerende partij haar nieuwe (herstel)beslissing *in*

casu enkel (tot na de vervaltermijn) verdaagde om te voldoen aan de vraag van onder meer verzoekende partijen om deze beslissing vooralsnog uit te stellen, doet dan ook geen afbreuk aan de plicht in hoofde van verwerende partij tot naleving van de vervaltermijn waarbinnen zij een beslissing moet nemen. Het belang van de rechtszekerheid in het rechtsverkeer vereist dat een gebeurlijk laattijdige beslissing wordt vernietigd, waarbij de vernietiging betrekking heeft op de volledige inhoud van de beslissing.

Het middel is ontvankelijk. De exceptie van verwerende partij wordt verworpen.

3.

Artikel 4.7.23, §2 VCRO luidt (in de toepasselijke versie) als volgt:

“§2. De deputatie neemt haar beslissing binnen een vervaltermijn van vijfenzeventig dagen, die ingaat de dag na deze van de betekening van het beroep. Deze vervaltermijn wordt verlengd tot honderdvijf dagen, als over de aanvraag in graad van beroep nog een openbaar onderzoek moet worden gevoerd of indien toepassing wordt gemaakt van het mondelinge of schriftelijke hoorrecht, vermeld in § 1, eerste lid. ...

Indien geen beslissing wordt genomen binnen de toepasselijke vervaltermijn, wordt het beroep geacht afgewezen te zijn.”

Artikel 4.8.2, lid 3 VCRO luidt (in de toepasselijke versie) als volgt:

“Als de Raad een beslissing vernietigt, kan hij het bestuur dat de vernietigde beslissing nam, bevelen om een nieuwe beslissing te nemen binnen de termijn die hij bepaalt. ...”

Zoals blijkt uit de feitelijke uiteenzetting en door partijen niet wordt betwist, wordt de eerste beslissing van verwerende partij in het kader van het administratief beroep van tussenkomende partij van 4 oktober 2012 door de Raad vernietigd bij (eind)arrest met nummer A/2014/0613 van 2 september 2014. Dit arrest heeft in beginsel tot gevolg dat verwerende partij zich als vergunningverlenende overheid opnieuw geplaatst ziet voor de verplichting om uitspraak te doen over het administratief beroep van tussenkomende partij. Verwerende partij beschikt daarvoor in beginsel over de vervaltermijn zoals bepaald in (hoger geciteerd) artikel 4.7.23, §2 VCRO, tenzij de duur van die (verval)termijn door de Raad met toepassing van (hoger geciteerd) artikel 4.8.2, lid 3 VCRO wordt bepaald in het vernietigingsarrest. Dit is *in casu* het geval, gezien de Raad in het beschikkend gedeelte van het arrest van 2 september 2014 aan verwerende partij beveelt om een nieuwe beslissing te nemen omtrent het administratief beroep van tussenkomende partij, en dit binnen een termijn van drie maanden vanaf de betekening van het arrest. Dit vernietigingsarrest wijkt enkel af van de duur van de vervaltermijn in artikel 4.7.23, §2, VCRO, en niet (tevens) van de aard van deze vervaltermijn, waartoe de Raad overeenkomstig artikel 4.8.2, lid 3 VCRO overigens ook niet bevoegd was (zie in die zin RvSt, nr. 230.559 dd. 17 maart 2015 met betrekking tot de bepaling in het toendertijd geldende artikel 4.8.3, §1, lid 2 VCRO, die ondertussen is opgenomen in artikel 4.8.2, lid 3 VCRO).

Het arrest van 2 september 2014 wordt met een aangetekende brief van 16 september 2014 aan de betrokken partijen betekend, zodat de (verval)termijn waarbinnen verwerende partij een nieuwe beslissing diende te nemen omtrent het door tussenkomende partij ingestelde administratief beroep uiterlijk op 17 december 2014 verstreek. De bestreden beslissing van 17 juni 2015 is dan ook genomen buiten de door de Raad overeenkomstig artikel 4.8.2, lid 3 VCRO opgelegde vervaltermijn. Deze vaststelling heeft noodzakelijk tot gevolg dat de bestreden beslissing is aangetast door bevoegdheidsoverschrijding. De deputatie wordt ingevolge artikel

4.7.23, §2, lid 2 VCRO geacht haar bevoegdheid om een beslissing te nemen naar aanleiding van een administratief beroep tegen een vergunningsbeslissing van een college van burgemeester en schepenen te hebben uitgeput, wanneer zij vóór het verstrijken van de toepasselijke vervalt termijn geen uitdrukkelijke vergunningsbeslissing heeft genomen.

Gezien de beslissingstermijn die bij arrest met nummer A/2014/0613 van 2 september 2014 was opgelegd op het ogenblik van de bestreden beslissing reeds was verstreken, wordt het door tussenkomende partij ingestelde administratief beroep conform artikel 4.7.23, §2, lid 2 VCRO geacht stilzwijgend te zijn afgewezen. Verwerende partij kon op het ogenblik van de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 4.7.23, §3 VCRO aan de betrokken partijen enkel meedelen dat de termijn om een beslissing te nemen over het administratief beroep van tussenkomende partij was verstreken en dit beroep derhalve wordt geacht stilzwijgend te zijn afgewezen.

De Raad merkt nog op dat de vaststelling dat artikel 37 DBRC-decreet heden uitdrukkelijk stelt dat de bij injunctie van de Raad aan verwerende partij opgelegde termijn om een nieuwe beslissing te nemen wordt gekwalificeerd als een termijn van orde, geen afbreuk doet aan voormelde beoordeling. Het betreffende artikel 37 DBRC-decreet (zoals gewijzigd bij artikel 12 van het decreet van 9 december 2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtcolleges betreft) kan niet worden beschouwd als een interpretatief decreet voor de destijds toepasselijke bepalingen in de VCRO, op basis waarvan de injunctie in het arrest van 2 september 2014 werd opgelegd. Zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding bij dit artikel, hangt de kwalificatie van de injunctietermijn in artikel 37 DBRC-decreet als termijn van orde samen met de bevoegdheid van de Raad op basis van artikel 38 DBRC-decreet om een dwangsom op te leggen bij het verstrijken van de opgelegde (orde)termijn om een nieuwe (herstel)beslissing te nemen. Een dergelijke bevoegdheid was nog niet voorzien op het ogenblik dat de bepalingen met betrekking tot injunctie vervat lagen in de VCRO, terwijl de injunctie aan verwerende partij in het arrest van de Raad van 2 september 2014 (om binnen een termijn van drie maanden vanaf de betekening van het arrest een nieuwe beslissing te nemen omtrent het administratief beroep van tussenkomende partij) werd opgelegd op basis van artikel 4.8.2, lid 3 VCRO.

Het middel is gegrond.

4.

Artikel 26, §2, lid 2 van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof luidt als volgt:

“§2. Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen voor een rechtscollege, dan moet dit college het Grondwettelijk Hof verzoeken op deze vraag uitspraak te doen.

Het rechtscollege is daartoe echter niet gehouden: ...

Het rechtscollege waarvan de beslissing vatbaar is voor ... voorziening in cassatie of beroep tot vernietiging bij de Raad van State, is daartoe evenmin gehouden wanneer ... het decreet ... een regel of een artikel van de Grondwet bedoeld in §1 klaarblijkelijk niet schendt of wanneer het rechtscollege meent dat het antwoord op de prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is om uitspraak te doen.”

De Raad dient een voorgestelde prejudiciële vraag derhalve slechts aan het Grondwettelijk Hof te stellen wanneer hij meent dat er mogelijks een schending voorligt van de Grondwet en het antwoord op de prejudiciële vraag onontbeerlijk is om een uitspraak te doen.

Verwerende partij verzoekt om twee prejudiciële vragen te stellen aan het Grondwettelijk Hof omtrent de interpretatie van artikel 4.8.2, lid 3 VCRO in de rechtspraak van de Raad van State dat de bij injunctie van de Raad aan verwerende partij opgelegde termijn om een nieuwe beslissing te nemen een vervaltermijn betreft. De Raad stelt vooreerst vast dat het betreffende verzoek van verwerende partij eerder door de Raad, in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0309/A waarin verwerende partij dezelfde prejudiciële vragen suggereerde, bij arrest met nummer RvVb/A/1617/0863 van 16 mei 2017 werd verworpen, en verwerende partij daartegen geen cassatieberoep aantekende bij de Raad van State. Ongeacht de vraag in hoeverre verwerende partij, gelet op de formulering van de prejudiciële vragen, het Grondwettelijk Hof verzoekt om zich uit te spreken over de rechtspraak van de Raad van State inzake van de aard van de termijn in artikel 4.8.2, lid 3 VCRO, waartoe het Hof niet bevoegd is, dienen geen van beide opgeworpen vragen te worden gesteld. Wat betreft de eerste prejudiciële vraag vertrekt verwerende partij ten onrechte van het uitgangspunt dat de rechtsonderhorigen die geconfronteerd worden met respectievelijk een vernietigingsarrest dan wel met een verwerpingsarrest van de Raad vergelijkbare categorieën zijn. Beide categorieën verschillen op het punt dat er in eerstgenoemde situatie grond is om het bestreden besluit te vernietigen, en in de andere situatie niet. Het gaat daarbij om een objectief verschil tussen beide categorieën, dat teruggaat op een verschillende uitkomst van het wettigheidsstoezicht door de Raad, zodat beide categorieën niet kunnen betrokken worden in een prejudiciële vraagstelling. Wat betreft de tweede prejudiciële vraag vertrekt verwerende partij van het uitgangspunt dat twee verschillende categorieën van rechtsonderhorigen, met name diegenen die een ontvankelijk administratief beroep instelden en diegenen die een vernietigingsarrest bij de Raad verkregen met injunctie om binnen een bepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen, zonder redelijke verantwoording een gelijke behandeling krijgen, waarbij de rechtsonderhorigen in beide gevallen een beslissing van verwerende partij afwachten die moet genomen worden binnen een vervaltermijn. De Raad oordeelt dat er een redelijke verantwoording bestaat om de overschrijding van de beslissingstermijn te sanctioneren met een bevoegdheidsverlies, onafgezien van de vraag of deze termijn al dan niet werd opgelegd via een injunctie op basis van artikel 4.8.2, lid 3 VCRO. De Raad van State verwees daarbij uitdrukkelijk naar de memorie van toelichting bij artikel 4.7.23, §2 VCRO, waarin wordt gesteld dat de aard van de daarin bepaalde termijn is gebaseerd op het voorzien in ‘een *transparante en goede procesorde*’ en het sanctioneren van het stilzitten van het bestuur (zie RvS, nr. 230.559 dd. 17 maart 2015, pp. 5-6 en het ontwerp van decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/1, p. 189). De Raad meent dan ook dat de aangehaalde bepalingen uit titel II van de Grondwet klaarblijkelijk niet zijn geschonden, zodat de vragen overeenkomstig artikel 26, §2, lid 2 van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof niet noodzakelijk moeten worden voorgelegd aan het Grondwettelijk Hof. Verwerende partij lijkt met haar verzoek tot prejudiciële vraagstelling vooral de aard van de bij injunctie van de Raad aan verwerende partij opgelegde termijn als vervaltermijn te bekritisieren, omwille van het niet schorsend karakter van het cassatieberoep bij de Raad van State. De mogelijkheid om bij de Raad van State een niet schorsend cassatieberoep in te stellen tegen een arrest van de Raad met injunctie om binnen een bepaalde termijn een nieuwe (herstel)beslissing te nemen, doet evenwel geen afbreuk aan de interpretatie (door de Raad van State) van het juridisch karakter van de op basis van artikel 4.8.2, lid 3 VCRO opgelegde (verval)termijn waarbinnen verwerende partij een nieuwe beslissing dient te nemen.

Tussenkomende partij verzoekt eveneens om een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof in zoverre dat de bij injunctie van de Raad aan verwerende partij overeenkomstig artikel 37 DBRC-decreet opgelegde termijn om een nieuwe beslissing te nemen wordt beschouwd als een vervaltermijn. Artikel 37 DBRC-decreet was op het ogenblik van het vernietigingsarrest van de Raad van 2 september 2014, waarbij een injunctie werd opgelegd om binnen drie maanden na de betekening van dit arrest een nieuwe beslissing te nemen omtrent

het administratief beroep van tussenkomende partij, nog niet in werking getreden. Voorts kan worden verwezen naar de beoordeling hierboven inzake de tweede prejudiciële vraag van verwerende partij.

Het middel is gegrond.

B. Overige middelen

De overige middelen dienen in het licht van de beoordeling van het negende middel niet te worden onderzocht, temeer zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

VII. BEVEL MET TOEPASSING VAN ARTIKEL 37 DBRC-DECREET

1.

Zoals hoger gesteld, moet het administratief beroep van tussenkomende partij *in casu* geacht worden stilzwijgend te zijn afgewezen, gezien de door de Raad overeenkomstig artikel 4.8.2, lid 3 VCRO opgelegde vervaltermijn, waarbinnen verwerende partij een nieuwe (herstel)beslissing moest nemen, op het ogenblik van de bestreden beslissing was verstreken. Deze vaststelling impliceert dat de bevoegdheid van verwerende partij alsdan zonder meer was uitgeput, zodat zij geen uitdrukkelijke vergunningsbeslissing meer kon nemen, maar conform artikel 4.7.23, §3 VCRO aan (onder meer) tussenkomende partij, als indiener van het administratief beroep, een kennisgeving van de stilzwijgende beslissing moest bezorgen.

2.

Voormelde vaststellingen hebben tot gevolg dat de Raad verwerende partij niet kan bevelen om binnen een welbepaalde termijn een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van tussenkomende partij. Er ligt overeenkomstig artikel 4.7.23, §2, lid 2 VCRO immers een stilzwijgende beslissing voor waarmee het administratief beroep van tussenkomende partij geacht wordt te zijn afgewezen.

Voor zover verwerende partij tot op heden aan (onder meer) tussenkomende partij, als indiener van het administratief beroep, geen kennisgeving heeft bezorgd van de stilzwijgende beslissing, conform artikel 4.7.23, §3 VCRO, is de termijn waarbinnen men zich bij de Raad in rechte kan verzetten tegen dergelijke stilzwijgende beslissing nog niet beginnen lopen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Angelo WALRAVEN is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van verwerende partij van 17 juni 2015, waarbij aan tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden wordt verleend voor het bouwen van een woning op een perceel gelegen te 3620 Lanaken, Hexheuvelstraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie A, nummer 387S.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 525 euro, ten laste van verwerende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 23 januari 2018 door de achtste kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de achtste kamer,

Marino DAMASOULIOTIS

Pascal LOUAGE